

ANALIZA SYTUACJI NA RYNKU PRACY W WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM W OKRESIE I PÓŁROCZA 2014 ROKU

RZESZÓW, wrzesień 2014 r.

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
I. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO.....	4
II. BEZROBOTNI NA REGIONALNYM RYNKU PRACY.....	9
2.1 Stopa bezrobocia.....	11
2.2 Zmiany w ewidencji osób bezrobotnych.....	14
2.3 Bezrobotni z prawem do zasiłku.....	17
2.4 Bezrobotni zamieszkali na wsi.....	18
2.5 Bezrobotni według płci.....	21
2.6 Bezrobotni według wieku.....	23
2.7 Bezrobotni według wykształcenia.....	25
2.8 Bezrobotni według stażu pracy.....	26
2.9 Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy.....	27
2.10 Bezrobotni według Polskiej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej.....	28
2.11 Bezrobotni według zawodów.....	31
III. BEZROBOCIE REJESTROWANE W GRUPIE KOBIET.....	34
3.1 Bilans bezrobotnych kobiet zarejestrowanych w PUP.....	36
3.2 Bezrobotne kobiety z prawem do zasiłku.....	37
3.3 Bezrobotne kobiety zamieszkałe na wsi.....	39
3.4 Bezrobotne kobiety według wieku.....	40
3.5 Bezrobotne kobiety według poziomu wykształcenia.....	41
3.6 Bezrobotne kobiety według stażu pracy.....	43
3.7 Bezrobotne kobiety według czasu pozostawania bez pracy.....	45
3.8 Bezrobotne kobiety według Polskiej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej.....	46
3.9 Bezrobotne kobiety według zawodów.....	49
IV. BEZROBOTNI W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY.....	52
V. POZOSTAŁE GRUPY UJMOWANE W STATYSTYKACH URZĘDÓW PRACY.....	53
VI. WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ.....	54
VII. WYDATKI Z FUNDUSZU PRACY NA PROGRAMY PROMOCJI ZATRUDNIENIA.....	62
VIII. ZWOLNIENIA Z PRZYCZYN NIEDOTYCZĄCYCH PRACOWNIKÓW.....	63
IX. PODSUMOWANIE.....	64
ANEKS STATYSTYCZNY	70

WSTĘP

Oddajemy w ręce Państwa opracowanie z cyklu analiz sytuacji na regionalnym rynku pracy, w którym zostały przedstawione procesy i zjawiska na nim zachodzące. Celem niniejszej publikacji jest prezentacja tendencji związanych z promocją zatrudnienia i zasobami ludzkimi w regionie. Rynek pracy w naszym województwie charakteryzuje się różnorodnymi procesami i ich identyfikacja jak również wzmocnienie pozytywnych trendów może wpłynąć stymulująco na jego rozwój. Opracowanie zawiera opis zróżnicowanych zjawisk dotyczących bezrobocia wynikających z charakterystyki struktury osób bezrobotnych i poszukujących pracy zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy oraz ludności aktywnej zawodowo (pracujących i bezrobotnych) zawartych w ramach czasowych niniejszej publikacji tj. w okresie I półrocza 2014 r.

Sygnalizowane w analizie problemy mogą stanowić podstawę do określania dalszych działań na rzecz promocji zatrudnienia i łagodzenia negatywnych skutków bezrobocia realizowanych przez instytucje zajmujące się zagadnieniami podnoszenia poziomu kapitału ludzkiego. Wzrost kompetencji oznacza w konsekwencji rozwój zasobów ludzkich. Lepsza jakość pracowników może korelować z realizacją skutecznego pośrednictwa pracy i wzrostu zatrudnienia w regionie. W celu opracowania niniejszej analizy wykorzystano między innymi dane pochodzące z programu badań statystyki publicznej w ramach obowiązującej sprawozdawczości rynku pracy, które zostały zawarte w niżej wymienionych sprawozdaniach :

- MPiPS-01 – sprawozdanie o rynku pracy,
- MPiPS-01 załącznik 1 – bezrobotni oraz poszukujący pracy według czasu pozostawania bez pracy, wieku, poziomu wykształcenia i stażu pracy,
- MPiPS-01 załącznik 2 – bezrobotni według działalności ostatniego miejsca pracy, poszukujący pracy oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej,
- MPiPS-01 załącznik 3 – bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności,
- MPiPS-01 załącznik 4 – poradnictwo zawodowe informacja zawodowa, pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy, szkolenie bezrobotnych i poszukujących pracy, staż i przygotowanie zawodowe osób dorosłych,
- MPiPS-02 – sprawozdanie o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy.

W celu pełniejszego przedstawienia omawianych problemów wykorzystano również publikacje opracowane przez Urząd Statystyczny w Rzeszowie w zakresie biuletynów statystycznych województwa podkarpackiego i inne zastane informacje źródłowe, otrzymane on-line z banku danych lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego w Warszawie.

Pierwszy rozdział opracowania zawiera ogólne informacje o zatrudnieniu w województwie podkarpackim. Rozdział drugi stanowi charakterystykę bezrobocia oraz struktury osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy. Rozdział trzeci poświęcony jest problematyce bezrobocia w grupie kobiet. Kolejne części przedstawiają charakterystykę osób bezrobotnych pozostających w szczególnej sytuacji na rynku pracy, a także pozostałe grupy ujmowane w sprawozdawczości rynku pracy. Rozdział szósty zawiera informacje na temat liczby wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych przez pracodawców do powiatowych urzędów pracy.

W ramach rozdziałów siódmego i ósmego zawarto dane na temat wydatków z Funduszu Pracy w programach promocji zatrudnienia oraz informacje dotyczące poziomu zwolnień grupowych z przyczyn leżących po stronie pracodawcy. Na końcu analizy umieszczone zostało podsumowanie mówiące o głównych tendencjach i zjawiskach zachodzących na wojewódzkim rynku pracy w okresie I półrocza 2014 r. Ostatnią część analizy stanowi aneks, w którym zawarte są dane liczbowe, zamieszczone w postaci tematycznych zestawień tabelarycznych o strukturze i poziomie bezrobocia rejestrowanego w województwie podkarpackim w omawianym półroczu.

I. Aktywność ekonomiczna ludności województwa podkarpackiego

Jak wynika z Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności w okresie I kwartału 2014 r. liczba ludności w wieku 15 lat i więcej wynosiła 1 671 tys., z czego aktywni zawodowo stanowili 917 tys. (54,9 %), a osoby z różnych przyczyn bierne zawodowo 755 tys. (45,1 %). W porównaniu do analogicznego kwartału roku ubiegłego /I kw. 2013 r./ liczba aktywnych zawodowo zwiększyła się o 1,7 %, a biernych zawodowo również wzrosła o 2,7 %.

Porównując I kw. 2014 r. w stosunku do poprzedniego kwartału /IV kw. 2013r./ liczba aktywnych zawodowo spadła o 4,8 % a biernych zawodowo wzrosła o 3,0 %. Ilość osób pracujących w okresie I kwartału 2014 r. zmalała o 6,4 %. W porównaniu do okresu IV kw. 2013 r. liczba bezrobotnych /wg BAEL/ wzrosła o 4,8 %. Analizując dane o bezrobotnych w stosunku do I kw. 2013 r. nastąpił również wzrost liczby bezrobotnych o 14,2 % przy jednoczesnym spadku liczby osób pracujących o 0,5 %, co w przekroju płci warunkowało większy spadek liczby osób pracujących w populacji kobiet (o 0,6 %) niż wśród mężczyzn (spadek o 0,5%). W zróżnicowaniu przestrzennym: liczba pracujących na wsi zmniejszyła się o 4,8 %, w miastach wzrosła o 5,6 %.

Charakterystyczny procentowy rozkład poziomów wykształcenia według poszczególnych grup ludności powtarzający się w wynikach badania aktywności ekonomicznej w różnych okresach w ludności zaliczonej do aktywnych lub biernych zawodowo i osób bezrobotnych¹ był następujący: największy odsetek osób deklarujących wykształcenie wyższe odnotowano wśród pracujących, mniejszy wśród osób bezrobotnych, a w najmniejszy wśród ludności biernej zawodowo. Wykształcenie policealne i średnie zawodowe dotyczyło w przewadze również pracujących i bezrobotnych, a w mniejszości osób biernych zawodowo. Wykształcenie średnie ogólnokształcące związane było z grupą osób bezrobotnych i biernych zawodowo, a w mniejszym stopniu z populacją osób pracujących aktywnych zawodowo. Większa część osób biorących udział w badaniach i deklarująca wykształcenie zasadnicze – zawodowe zawierała się w grupie bezrobotnych i pracujących, a mniejszość wśród biernych zawodowo. Ostatni najniższy poziom wykształcenia, do którego zaklasyfikowano ukończenie gimnazjum (lub szkoły podstawowej w przypadku osób starszych) i posiadanie wykształcenia niepełnego podstawowego oraz braku jakiegokolwiek wykształcenia szkolnego związany był w ilości prawie ½ z grupą biernych zawodowo, a w znacznej mniejszości z pracującymi (mniej niż 10 %) oraz osobami bezrobotnymi (powyżej 10 %).²

Analizując aktywność ekonomiczną ludności w województwie podkarpackim w okresie I kwartału 2014 r. według wieku najwięcej osób pracujących odnotowano

¹ Według definicji osób bezrobotnych stosowanej w badaniach BAEL.

² Bezrobotni w Badaniu Aktywności ekonomicznej Ludności Polski są to osoby w wieku 15-74 lat, które spełniają jednocześnie trzy warunki: 1) w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi (zgodnie z definicją "Pracujący według BAEL", 2) aktywnie poszukiwały pracy, tzn. podjęły konkretne działania w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni - tydzień badany), aby znaleźć pracę, 3) były gotowe (zdolne) podjąć pracę w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym. Do bezrobotnych zostały zaliczone także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ miały umowę o pracę wcześniej zawartą i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące kalendarzowe oraz były gotowe ją podjąć. Źródło: Główny Urząd Statystyczny w Warszawie, <http://www.stat.gov.pl>.

w przedziałach 35-44, 25-34 i 45-54 lat, co jest zrozumiałe ponieważ są to okresy zaliczane do największej aktywności zawodowej pracownika i w większej części pokrywają się z wiekiem mobilności zawodowej, którego trwanie przyjmuje się w literaturze przedmiotu do 44 roku życia. Osoby pracujące stanowiły w wyżej wymienionych grupach wiekowych znacznie powyżej ½. Kumulacja osób biernych zawodowo nastąpiła w dwóch skrajnych przedziałach wieku tj. od 55 lat i powyżej – ok. 80 % oraz najniższej grupie wiekowej od 15 do 24 lat – pow. 60 %.

Osoby bezrobotne według BAEL nie stanowiły dominanty w żadnej grupie wiekowej ludności, a obejmowały mniejszość obserwacji we wszystkich kategoriach. Jednakże można wyróżnić w tej grupie pewną prawidłowość. Udział bezrobotnych na wyższym poziomie odnotowano wśród osób młodych tj. 15-24 lat i 25-34 lat (ok. $\frac{1}{5}$ ÷ $\frac{1}{6}$) i mniejszy w tzw. wieku dojrzałości zawodowej od 35 do 44 lat i od 45 do 54 lat (ok. 10 % i mniej). Bardzo znikomy udział bezrobotnych według BAEL dotyczył ostatniej grupy wiekowej – 55 lat i więcej (ok. 0,5%).³

Często wymienianym w raportach badawczych i charakterystycznym wskaźnikiem aktywności ekonomicznej ludności jest współczynnik aktywności zawodowej ludności⁴, który to w pierwszym kwartale 2014 r. wynosił ogółem 54,9 %. Wskaźnik ten był wyższy wśród mężczyzn (63 %) niż kobiet (47 %). W porównaniu do okresu I kwartału 2013 r. określona wyżej wymienionym wskaźnikiem aktywność zawodowa w grupie mężczyzn spadła o 0,5 %, a wśród kobiet spadła o 0,1 %. Biorąc pod uwagę zróżnicowanie przestrzenne, większy współczynnik aktywności zawodowej odnotowano na wsi – 55,4 % i była ona o 0,4 % niższa jak w analogicznym okresie 2013 r. Dla miast wskaźnik ten przyjął wartość na poziomie 53,9 %. Wysoki poziom aktywności zawodowej związany był z wiekiem produkcyjnym ludności województwa i dotyczył osób będących w „sile wieku” od 35 do 44 lat (87,1 %), oraz dwóch pozostałych przedziałów zawierających osoby młode od 25 do 34 lat (83,3 %) i w wieku od 45 do 54 lat (80,8 %). Najniższy współczynnik aktywności zawodowej związany był z respondentami zaklasyfikowanymi do dwóch skrajnych grup wieku – od 15 do 24 lat (31,1 %) lub osobami starszymi w wieku 55 lat i więcej (21,8 %).

³ Źródło: Aktywność ekonomiczna ludności w województwie podkarpackim, I kwartał 2014 r., opracowanie sygnałne, Urząd Statystyczny w Rzeszowie, czerwiec 2014 r. Dane odczytane w przybliżeniu ze skali odp. wykresów: aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według poziomu wykształcenia w I kwartale 2014 r. i aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według wieku w I kwartale 2014 r.

⁴ Współczynnik aktywności zawodowej obrazuje odsetek ludności aktywnej zawodowo, czyli osób pracujących i bezrobotnych łącznie w stosunku do ogólnej liczby ludności będącej w wieku 15 lat i więcej na terenie województwa podkarpackiego w badanym okresie.

W porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego wartość tego wskaźnika u osób w wieku od 35 do 44 lat wzrosła o 1 %. W przypadku grupy wiekowej 55 lat i więcej odnotowano największy spadek (o 3,6 %). Znaczny wzrost współczynnika aktywności zawodowej, co warto odnotować, nastąpił wśród osób pracujących w wieku od 45 do 54 lat (o 2,6 %). Wysoki współczynnik aktywności zawodowej związany był już od wielu lat z wykształceniem wyższym, który to w okresie I kw. 2014 wynosił w tej grupie 81 %, co stanowiło najwyższy odsetek wg poszczególnych poziomów wykształcenia. Najniższy wskaźnik charakteryzował osoby reprezentujące w badaniu niski poziom wykształcenia tj. „gimnazjalne, podstawowe lub niepełne podstawowe” oraz dla respondentów nie posiadających wykształcenia szkolnego wyniósł dla tej grupy łącznie 15,4 %.

TABELA 1. WSPÓŁCZYNNIK AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I POWYŻEJ (W %)

Lp.	Wyszczególnienie	I kwartał 2013 r.	I kwartał 2014 r.	wzrost/ spadek
---	1	2	3	4
1	Ogółem	55,1	54,9	- 0,2
2	Według płci :			
3	Mężczyźni	63,5	63,0	- 0,5
4	Kobiety	47,1	47,0	- 0,1
5	Według miejsca zamieszkania :			
6	Miasta	54,1	53,9	- 0,2
7	Wieś	55,8	55,4	- 0,4
8	Według wieku :			
9	15-24 lat	31,7	31,1	- 0,6
10	25-34 lat	83,1	83,3	+ 0,2
11	35-44 lat	86,1	87,1	+ 1,0
12	45-54 lat	78,2	80,8	+ 2,6
13	55 lat i więcej	25,4	21,8	- 3,6
14	Według wykształcenia :			
15	Wyższe	82,2	81,0	- 1,2
16	Policealne i średnie zawodowe	68,0	67,7	- 0,3
17	Średnie ogólnokształcące	44,7	46,5	+1,8
18	Zasadnicze zawodowe	64,0	63,9	- 0,1
19	Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe*	18,8	15,4	- 3,4

Źródło: Aktywność ekonomiczna ludności w województwie podkarpackim, I kwartał 2014 r., Urząd Statystyczny w Rzeszowie.

* W tej grupie zawarte są również osoby nie posiadające podstawowego poziomu wykształcenia.

Jak wynika z danych badania aktywności ekonomicznej ludności, liczba osób pracujących na terenie województwa podkarpackiego w I kwartale 2014 r. wynosiła 764 tys. i stanowiło to ok. 83,3 % wśród ogółu ludności aktywnej zawodowo (917 tys.).

Opisując populację osób pracujących w województwie podkarpackim warto nadmienić, że w tej kategorii statystycznej przeważali mężczyźni (430 tys. tj. 56,3%) i osoby zamieszkałe na terenie *suburban areas* (okalających duże lub średnie miasta, ale niejednokrotnie nie będących ich administracyjną częścią) łącznie z terenami typowo rustykalnymi /wiejskimi/ co stanowiło łącznie 441 tys. tj. 57,7 % ogółu populacji osób pracujących. Pozostała część dotyczyła ludności mieszkającej w miastach, gdzie odnotowano 322 tys. pracujących tj. 42,2 %.

Kolejnym miernikiem charakteryzującym poziom zatrudnienia na rynku pracy jest wskaźnik zatrudnienia ludności w wieku 25 lat i więcej ⁵, który w I kwartale 2014 r. wyniósł dla województwa podkarpackiego ogółem 45,7 %. W porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego wartość wskaźnika zatrudnienia spadła o 1,2 %, przy czym wśród mężczyzn o 1,2 %, a wśród kobiet o 1,1 %. Ze względu na miejsce zamieszkania ludności większą wartość procentową omawiany wskaźnik wykazywał dla mieszkańców wsi (46 %) niż dla ludności zamieszkującej w miastach (45,1 %). Warto nadmienić, iż najwyższy wskaźnik zatrudnienia, podobnie jak w wartościach procentowych współczynnika aktywności zawodowej, odnotowano w grupie osób z wykształceniem wyższym (tj. 74,1 %), a najniższy wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym oraz bez wykształcenia szkolnego (11,4 %). Podobnie niski poziom zatrudnienia wg analizowanego wskaźnika dotyczył osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (31,7 %).

TABELA 2. WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT
I POWYŻEJ (W %)

Lp.	Wyszczególnienie	I kwartał 2013 r.	I kwartał 2014 r.	Wzrost/ spadek
---	1	2	3	4
1	Ogółem	46,9	45,7	- 1,2
2	Według płci :			
3	Mężczyźni	54,0	52,8	- 1,2
4	Kobiety	40,1	39,0	- 1,1
5	Według miejsca zamieszkania :			
6	Miasta	45,6	45,1	- 0,5
7	Wieś	47,8	46,0	- 1,8
8	Według wieku :			
9	15-24 lata	18,3	16,1	- 2,2
10	25-34 lata	67,2	67,3	+ 0,1
11	35-44 lata	76,6	75,3	- 1,3

⁵ Wskaźnik zatrudnienia oznacza udział pracujących w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej.

12	45-54 lata	70,8	72,0	+ 1,2
13	55 lat i więcej	24,0	20,7	- 3,3
14	Według wykształcenia :			
15	Wyższe	74,7	74,1	- 0,6
16	policealne i średnie zawodowe	58,9	57,3	- 1,6
17	średnie ogólnokształcące	34,8	31,7	- 3,1
18	zasadnicze zawodowe	52,3	51,5	- 0,8
19	gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe*	15,1	11,4	- 3,7

Źródło: „Aktywność ekonomiczna ludności w województwie podkarpackim I kwartał 2014 r.”,
Urząd Statystyczny w Rzeszowie.

* W tej grupie zawarte są również osoby nie posiadające podstawowego poziomu wykształcenia.

II. Bezrobotni na regionalnym rynku pracy

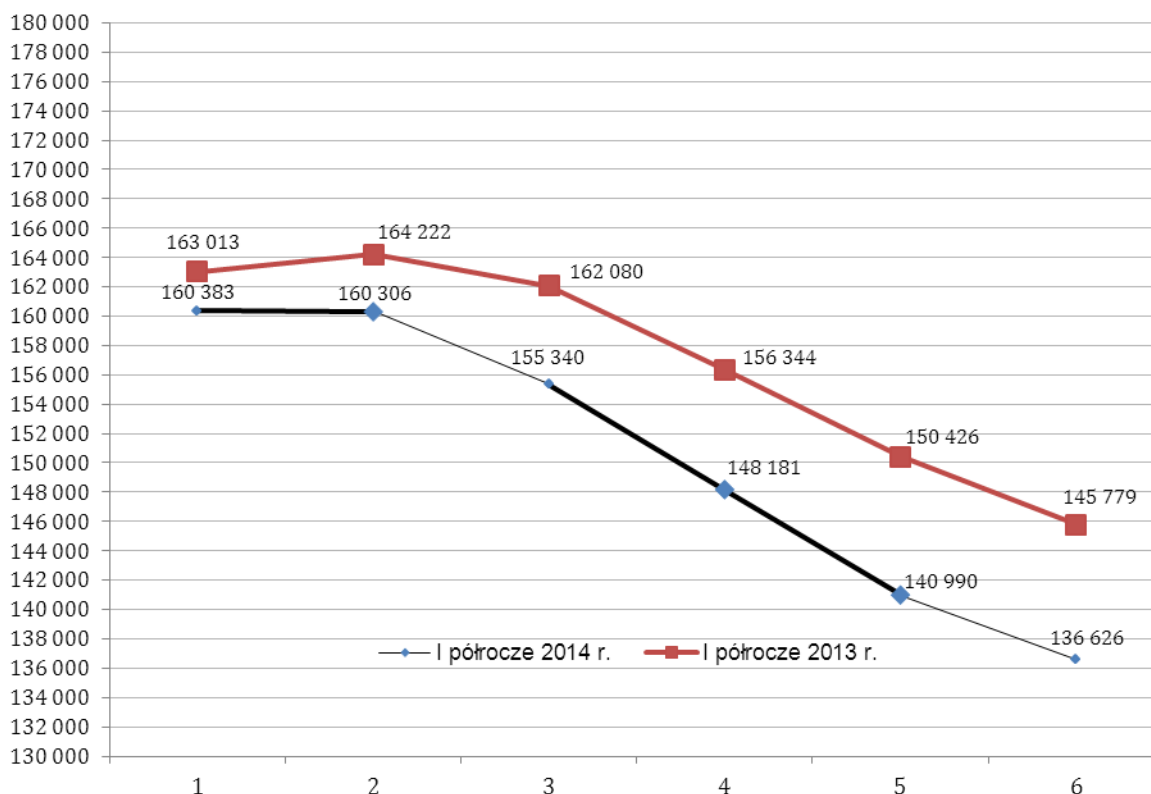
Porównując poziom bezrobocia rejestrowanego w okresie poszczególnych miesięcy wchodzących w ramy czasowe I półrocza 2014 r. w stosunku do analogicznych stanów w roku ubiegłym można zaobserwować niższy poziom liczby bezrobotnych w każdym z poszczególnych sześciu miesięcy, w odniesieniu do analogicznych stanów z roku ubiegłego, co zaprezentowano na wykresie 1.

Liczba bezrobotnych wg stanu na koniec czerwca 2014 r. /136 626/ była niższa niż wg stanu na koniec czerwca 2013 r. /145 779/ (wg danych na koniec miesiąca sprawozdawczego) ogółem o 9 153 bezrobotnych. Porównując półrocza: w styczniu 2014 r. odnotowano mniej o 2 630 osób bezrobotnych niż w styczniu 2013 r. i analogicznie : w lutym o 3 916, w marcu o 6 740, w kwietniu o 8 163, w maju o 9 436 i w czerwcu o 9 153.

Analizując sezonowość bezrobocia w całym okresie pierwszego półrocza 2014 r. i przyjmując za stan wyjściowy jego początek tj. dzień 31. grudnia 2013r. (154 216 osób bezrobotnych) :

- w miesiącu styczniu 2014 r. liczba bezrobotnych wzrosła o 6 167 osób,
- w okresie 2 pierwszych m-cy 2014 r. liczba bezrobotnych wzrosła o 6 090 osób,
- w okresie 3 pierwszych m-cy 2014 r. liczba bezrobotnych wzrosła 1 124 osoby,
- w okresie 4 pierwszych m-cy 2014 r. liczba bezrobotnych spadła 6 035 osób,
- w okresie 5 pierwszych m-cy 2014 r. liczba bezrobotnych spadła 13 226 osób,
- w okresie I półrocza 2014 r. liczba bezrobotnych spadła o 17 590 osób.

WYKRES 1. ZMIANY LICZBY BEZROBOTNYCH W WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM W OKRESIE I PÓŁROCZA 2014 r.

Źródło: Na podstawie sprawozdania o rynku pracy MPiPS-01.

Na koniec czerwca 2014 r. w województwie podkarpackim zarejestrowanych było ogółem 136 626 bezrobotnych. W porównaniu do stanu z końca grudnia 2013 r. liczba bezrobotnych ogółem zmniejszyła się o 17 590 osób. Odnotowany w okresie I półrocza 2014 r. spadek liczby bezrobotnych nastąpił w 21 powiatach i 4 miastach na prawach powiatów, przy czym największy odnotowano w : dębickim (spadek o 1 044 osób bezrobotnych), lubaczowskim (o 1 024), brzozowskim i jasielskim (1 022), strzyżowskim (o 1 002) i mieleckim (o 939 osób) ⁶.

TABELA 3. ZMIANY LICZBY BEZROBOTNYCH W OKRESIE I PÓŁROCZA 2014 r.

Lp.	Powiaty	Liczba bezrobotnych stan na 31. grudnia 2013 r.	Liczba bezrobotnych stan na 30. czerwca 2014 r.	Wzrost lub spadek w okresie półrocza
---	1	2	3	4

⁶ Należy jednakże pamiętać, iż opisane spadki mają charakter wahań sezonowych związanych z większą dostępnością latem prac krótkoterminowych. Opisane spadki były nominalnie na niskim poziomie również w stosunku do ogółu liczby bezrobotnych odnotowanych według stanów na koniec okresów sprawozdawczych.

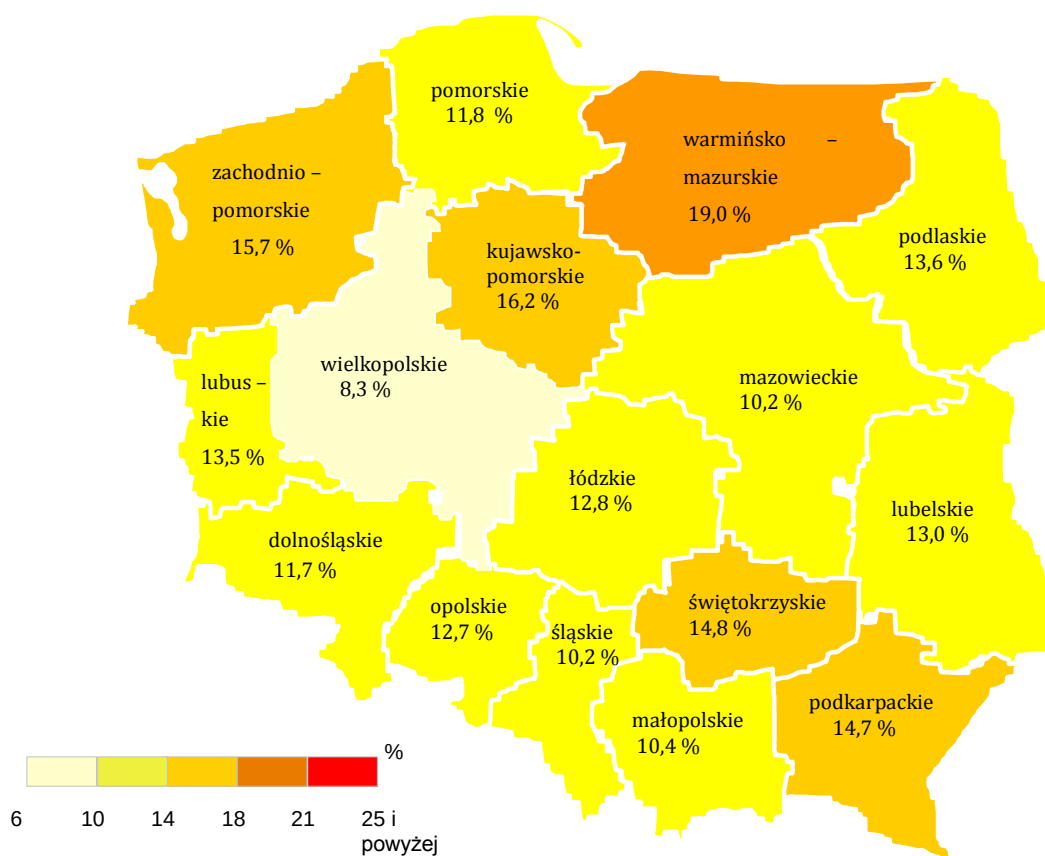
1	Bieszczadzki	2 046	1 769	-277
2	Brzozowski	7 342	6 320	-1 022
3	Dębicki	8 312	7 268	-1 044
4	Jarosławski	10 044	9 221	-823
5	Jasielski	10 015	8 993	-1 022
6	Kolbuszowski	4 180	3 664	-516
7	Krośnieński	7 137	6 320	-817
8	Leski	2 878	2 261	-617
9	Leżajski	5 585	4 964	-621
10	Lubaczowski	4 409	3 385	-1 024
11	Łańcucki	6 391	5 648	-743
12	Mielecki	7 693	6 754	-939
13	Niżański	6 237	5 498	-739
14	Przemyski	6 400	5 660	-740
15	Przeworski	6 809	5 967	-842
16	ropczycko-sędziszowski	6 344	5 670	-674
17	Rzeszowski	10 011	9 121	-890
18	Sanocki	5 798	5 113	-685
19	Stalowowolski	6 745	5 809	-936
20	Strzyżowski	6 530	5 528	-1 002
21	Tarnobrzegi	3 293	3 002	-291
22	Krosno	2 604	2 394	-210
23	Przemyśl	5 071	4 709	-362
24	Rzeszów	9 380	8 814	-566
25	Tarnobrzeg	2 962	2 774	-188
26	Województwo	154 216	136 626	-17 590

Źródło: Na podstawie sprawozdań o rynku pracy MPiPS-01.

2.1 Stopa bezrobocia

Stopa bezrobocia rejestrowanego /GUS/ w województwie podkarpackim w końcu czerwca 2014 r. wynosiła 14,7 % (w kraju 12 %). W porównaniu do stanu z końca ubiegłego roku (16,4 %) była niższa o 1,7 %, a w porównaniu do czerwca 2013 r. (15,5%) była niższa o 0,8 %. W stosunku do stanu z końca ubiegłego roku spadek wartości tego wskaźnika odnotowano w przypadku 21 powiatów i 4 miast na prawach powiatów. Rozpiętość pomiędzy najwyższą a najniższą stopą bezrobocia wyniosła na koniec czerwca br. 15,8 pkt. proc. Najwyższą wartość tego wskaźnika odnotowano w następujących powiatach: niżańskim (23,5 %), brzozowskim (21,6 %), strzyżowskim (20,9 %), ropczycko – sędziszowskim (20,3 %), bieszczadzkim (20,0 %), przemyskim (19,7 %) i leskim (19,5 %). Mniejsza wartość stopy bezrobocia w stosunku do terenów typowo rolniczych wystąpiła w miastach. W województwie podkarpackim najniższa wartość procentowa od dłuższego czasu związana jest z Krosnem (7,7 %) i Rzeszowem (7,8 %).

DIAGRAM. 1. TERYTORIALNE ZRÓŻNICOWANIE STOPY BEZROBOCIA
W POLSCE WEDŁUG STANU NA 30. 06. 2014 r.

Źródło: Główny Urząd Statystyczny w Warszawie.

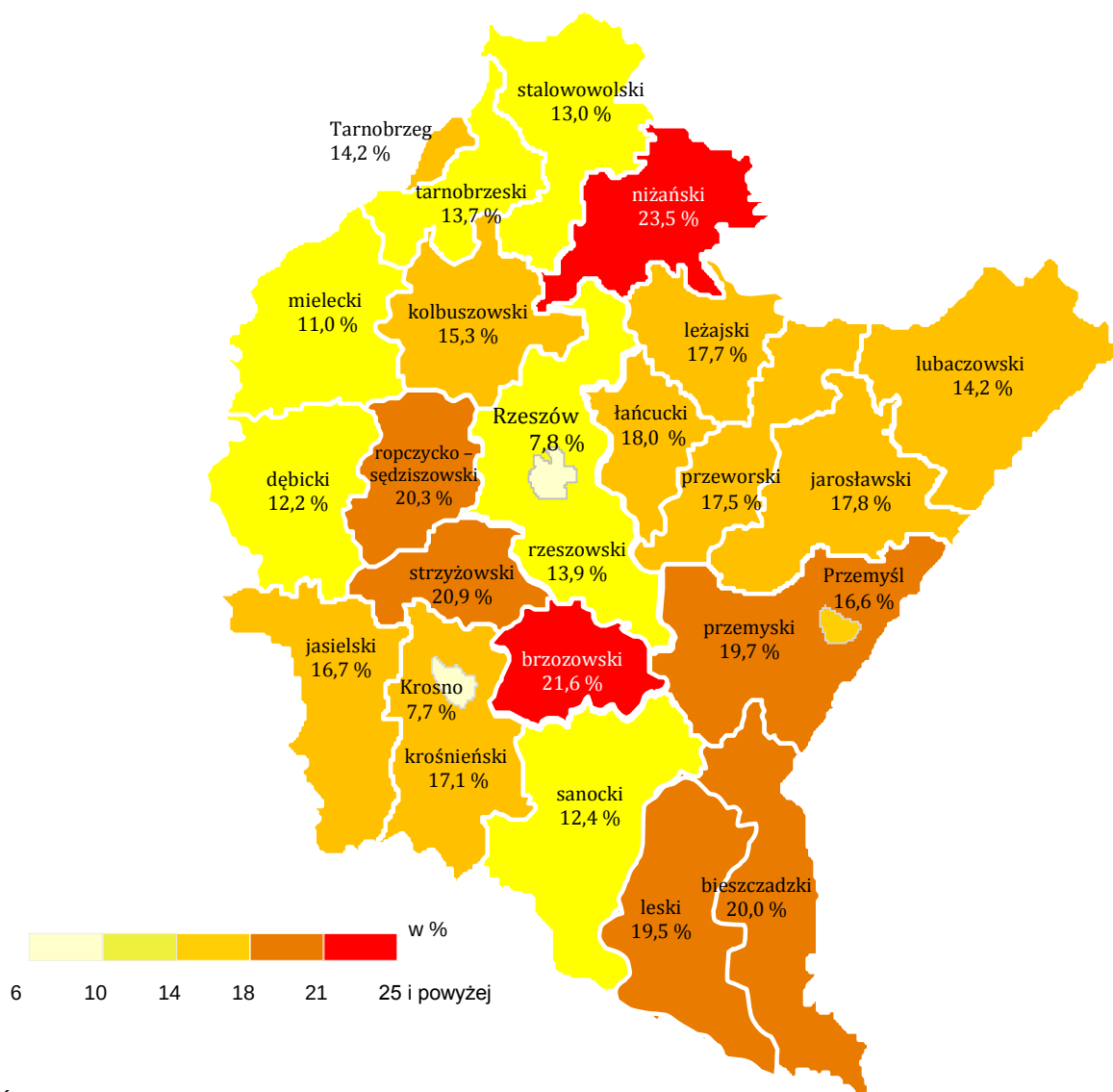
TABELA 3. ZMIANY WARTOŚCI STOPY BEZROBOCIA W OKRESIE
I PÓŁROCZA 2014 r.

Lp.	Powiaty	Stopa bezrobocia rejestrowanego		Wzrost lub spadek w okresie półrocza
		stan na 31. grudnia 2013 r.	stan na 30. czerwca 2014 r.	
---	1	2	3	4
1	Bieszczadzki	22,5	20,0	-2,5
2	Brzozowski	24,3	21,6	-2,7
3	Dębicki	13,8	12,2	-1,6
4	Jarosławski	19,2	17,8	-1,4
5	Jasielski	18,3	16,7	-1,6
6	Kolbuszowski	17,2	15,3	-1,9
7	Krośnieński	18,9	17,1	-1,8
8	Leski	23,6	19,5	-4,1
9	Leżajski	19,5	17,7	-1,8
10	Lubaczowski	17,8	14,2	-3,6
11	Łańcucki	19,9	18,0	-1,9
12	Mielecki	12,4	11,0	-1,4
13	Niżański	26,0	23,5	-2,5
14	Przemyski	21,8	19,7	-2,1
15	Przeworski	19,5	17,5	-2,0
16	ropczycko-sędziszowski	22,2	20,3	-1,9

17	Rzeszowski	15,1	13,9	-1,2
18	Sanocki	13,9	12,4	-1,5
19	Stalowowolski	14,9	13,0	-1,9
20	Strzyżowski	23,8	20,9	-2,9
21	Tarnobrzegi	14,8	13,7	-1,1
22	Krosno	8,3	7,7	-0,6
23	Przemyśl	17,7	16,6	-1,1
24	Rzeszów	8,3	7,8	-0,5
25	Tarnobrzeg	15,1	14,2	-0,9
26	Województwo	16,4	14,7	-1,7

Źródło: Na podstawie danych GUS, Bank danych lokalnych.

DIAGRAM 2. TERYTORIALNE ZRÓŻNICOWANIE STOPY BEZROBOCIA
W WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM, STAN NA 30. 06. 2014 r.

Źródło: Główny Urząd Statystyczny w Warszawie.
Stopa bezrobocia w stosunku do aktywnych zawodowo.

2.2 Zmiany w ewidencji osób bezrobotnych

W okresie pierwszego półrocza 2014 r. w powiatowych urzędach pracy zarejestrowało się, spełniając kryteria ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy 71 162 bezrobotnych, co stanowiło mniej o 7 334 bezrobotnych niż w analogicznym okresie 2013 r. – 78 496. Z ogólnej liczby nowo zarejestrowanych w I półroczu 2014 r. 17,6 % stanowiły osoby zarejestrowane po raz pierwszy, a 82,4 % powracające do ewidencji po raz kolejny od 1990 roku (w okresie I półrocza 2013 r. osoby nowo zarejestrowane po raz pierwszy stanowiły 18,7 %, a po raz kolejny 81,3%).

Powtórne rejestracje dotyczyły osób, które po okresie krótkotrwałego zatrudnienia powracały do ewidencji urzędów pracy, gdyż nie było możliwości uzyskania bardziej trwałego stosunku pracy. Pracodawcy stosowali często taktykę zawierania umów krótkoterminowych i znacznej rotacji pracowników, co dotyczyło szczególnie prac, w których zatrudnioną osobę można łatwo zastąpić, nie ponosząc dodatkowych kosztów. Powyżej opisana rotacja może wtedy nastąpić bez szkody dla ciągłości procesów realizowanych w firmie. Fluktuacje zatrudnienia są dość często stosowane przez pracodawców wówczas, gdy nie są związane z ponoszeniem przez nich znacznych nakładów finansowych.

TABELA 4. „NAPŁYW” I „ODPŁYW” BEZROBOTNYCH DO EWIDENCJI
POWIATOWYCH URZĘDÓW PRACY W OKRESIE
I PÓŁROCZA 2014 r.

Lp.	Powiaty	„Napływ”	„Odpływ”	Wskaźnik Płynności ⁷
---	1	2	3	4
1	Bieszczadzki	998	1 275	1,3
2	Brzozowski	2 804	3 826	1,4
3	Dębicki	4 098	5 142	1,3
4	Jarosławski	4 379	5 202	1,2
5	Jasielski	4 591	5 613	1,2
6	kolbuszowski	1 973	2 489	1,3
7	Krośnieński	3 375	4 192	1,2
8	Leski	1 126	1 743	1,5
9	Leżajski	2 697	3 318	1,2
10	Lubaczowski	2 534	3 558	1,4
11	Łańcucki	2 774	3 517	1,3
12	Mielecki	4 334	5 273	1,2
13	Niżański	2 384	3 123	1,3

⁷ Wskaźnik płynności stanowi iloraz liczby bezrobotnych wyrejestrowanych w okresie sprawozdawczym do liczby bezrobotnych zarejestrowanych w tym samym okresie. Interpretacja wyników: Wp=1 oznacza brak zmian w poziomie bezrobocia rejestrowanego, Wp<1 wzrost bezrobocia, Wp>1 spadek liczby bezrobotnych.

14	Przemyski	2 458	3 198	1,3
15	Przeworski	3 100	3 942	1,3
16	Ropczycko-sędziszowski	3 062	3 736	1,2
17	Rzeszowski	4 609	5 499	1,2
18	Sanocki	2 790	3 475	1,2
19	Stalowowolski	3 422	4 358	1,3
20	Strzyżowski	2 201	3 203	1,5
21	Tarnobrzegi	1 829	2 120	1,2
22	Krosno	1 341	1 551	1,2
23	Przemyśl	1 965	2 327	1,2
24	Rzeszów	4 604	5 170	1,1
25	Tarnobrzeg	1 714	1 902	1,1
26	Województwo	71 162	88 752	1,2

Źródło: Na podstawie sprawozdań o rynku pracy MPiPS-01.

W okresie I półrocza 2014 r. najwięcej osób bezrobotnych zarejestrowało się w następujących powiatach lub miastach na prawach powiatów :

- powiecie rzeszowskim (4 609 osób),
- Rzeszowie (4 604),
- powiecie jasielskim (4 591),
- powiecie jarosławskim (4 379),
- powiecie mieleckim (4 334),
- powiecie dębickim (4 098).

Najmniej w niżej wymienionych :

- powiecie bieszczadzkim (998 osób),
- powiecie leskim (1 126),
- m. Krośnie (1 341),
- m. Tarnobrzegu (1 714),
- powiecie tarnobrzekim (1 829).

Z ewidencji osób bezrobotnych w powiatowych urzędach pracy w okresie I półrocza 2014 r. wyrejestrowano 88 752 bezrobotnych, z tego 40 697 – 45,9 % osób z powodu podjęcia pracy ogółem , w tym :

- pracy niesubsydiowanej – 34 907 osób tj. 39,3 %,
- pracy subsydiowanej – 5 790 osób tj. 6,5 %. ⁸

⁸ Odsetki dotyczące pracy subsydiowanej i nie subsydiowanej obliczono w stosunku do ogólnej liczby osób bezrobotnych wyrejestrowanych z ewidencji powiatowych urzędów pracy. W stosunku do podjęć pracy ogółem przez osoby bezrobotne wynoszą one odpowiednio: dla pracy niesubsydiowanej – 85,8 % oraz dla podjęć pracy subsydiowanych – 14,2 %.

W analogicznym okresie 2013 r. wyłączono ogółem z ewidencji bezrobotnych 86 524 osób, z tego 46,6 % z powodu podjęcia pracy, w tym 6,7 % z powodu rozpoczęcia pracy subsydiowanej.

Częstym powodem opuszczenia rejestrów PUP przez osoby bezrobotne był również brak gotowości do podjęcia zatrudnienia. Z tego powodu wyłączono w okresie I półrocza 2014 r. – 21 879 osób tj. 24,7 % ogólnej liczby wyrejestrowanych (w I półroczu 2013 r. – 20 915 osób, 24,2 %).

W okresie I półrocza 2014 r. najwięcej bezrobotnych wyłączono z ewidencji w następujących powiatach:

- jasielskim (5 613 osób),
- rzeszowskim (5 499),
- mieleckim (5 273),
- jarosławskim (5 202),
- Rzeszowie (5 170),
- dębickim (5 142).

Najmniej bezrobotnych wyrejestrowano w następujących powiatach:

- bieszczadzkim (1 275 osób),
- Krośnie (1 551),
- leskim (1 743),
- Tarnobrzegu (1 902),
- tarnobrzeskim (2 120).

W okresie I półrocza 2014 r. „odpływ” bezrobotnych z ewidencji powiatowych urzędów pracy był o 17 590 osób większy od ich „napływu” do rejestrów, co warunkowało spadek bezrobocia w analizowanym półroczu o 17 590 osób.

Występujące problemy w minimalizacji negatywnych skutków bezrobocia łagodziły w pewnym zakresie działania realizowane i promowane przez powiatowe urzędy pracy w ramach posiadanych środków w zakresie przepisów ustawy, w celu promocji zatrudnienia i aktywizacji osób bezrobotnych lub poszukujących zatrudnienia.

Warto nadmienić, że w okresie I półrocza 2014 r. do wykonywania prac interwencyjnych skierowano łącznie 1 927 bezrobotnych. Przy robotach publicznych zatrudniono 843 osoby, szkolenia rozpoczęło 2 533 bezrobotnych, a odbycie stażu

u pracodawcy 9 943 osób bezrobotnych. Do wykonywania prac społecznie użytecznych zostało skierowanych 1 148 osób, a w wyniku rozpoczęcia przygotowania zawodowego dla osób dorosłych nie odnotowano nowych wyrejestrowań w analizowanym półroczu. Z powodu podjęcia pracy przez osoby bezrobotne w ramach refundacji udzielonych dla pracodawców z ewidencji wyłączono ogółem 1 504 osoby. Dotacje kierowane do pracodawców dotyczyły kosztów związanych z utworzeniem nowego miejsca pracy. Przyznano także 1 431 osobom bezrobotnym dotacje na uruchomienie działalności gospodarczej prowadzonej na rachunek własny.

Prezentujemy poniżej dla porównania, odpowiednie wartości aktywnych form w analogicznym okresie roku ubiegłego. W I półroczu 2013 r. wartości te /zaprezentowane w liczbach bezwzględnych/ wyniosły odpowiednio: prace interwencyjne – 1 920 bezrobotnych, roboty publiczne – 1 135 osób, szkolenia – 3 003 osób bezrobotnych. Staż rozpoczęło 10 666, a przygotowanie zawodowe dla osób dorosłych 38 osób. Do wykonywania prac społecznie użytecznych skierowano 1 281 osób. Z powodu podjęcia pracy w ramach refundacji dla pracodawcy kosztów utworzenia nowego stanowiska pracy dla osoby bezrobotnej, z ewidencji wyłączono ogółem 1 273 osób. Dotacje dla podjęcia działalności gospodarczej na rachunek własny otrzymało 1 408 osób bezrobotnych.

2.3 Bezrobotni z prawem do zasiłku

Według stanu na koniec czerwca 2014 r. w powiatowych urzędach pracy zarejestrowanych było 15 337 osób bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku. Stanowili oni łącznie 11,2 % ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. W analogicznym stanie roku ubiegłego 20 327 osób tj. 13,9 %. W stosunku do stanu z końca grudnia 2013 r. /17 978/ liczba zasiłkobiorców również zmniejszyła się o 2 641 osób.

Przyczyną zmniejszenia się liczby bezrobotnych zasiłkobiorców był wzrost liczby bezrobotnych, którzy nie spełniają kryteriów wymienionych w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy dotyczących zasad przyznania zasiłku. Najwyższy udział bezrobotnych z prawem do zasiłku w ogólnej liczbie bezrobotnych według stanu na 30 czerwca 2014 r. zanotowano w następujących powiatach województwa podkarpackiego: brzozowskim (15,1 %), niżańskim i bieszczadzkim (po 14,6 %), Krośnie (14,0 %), ropczycko-sędziszowskim i strzyżowskim (po 13,7 %),

przemyskim i leskim (po 13 %). Najniższy udział zaś dotyczył Przemysłu (6,7 %) oraz powiatu przeworskiego (7,3 %), jarosławskiego (8,6 %) i jasielskiego (9 %).

TABELA 5. BEZROBOTNI Z PRAWEM DO ZASIŁKU W OGÓLNEJ LICZBIE BEZROBOTNYCH WG STANU NA 30 CZERWCA 2014 r.

Lp.	Powiaty	Liczba bezrobotnych ogółem	w tym liczba osób pobierających zasiłek	% w ogólnej liczbie bezrobotnych *
---	1	2	3	4
1	Bieszczadzki	1 769	258	14,6
2	Brzozowski	6 320	953	15,1
3	Dębicki	7 268	781	10,7
4	Jarosławski	9 221	796	8,6
5	Jasielski	8 993	810	9,0
6	Kolbuszowski	3 664	333	9,1
7	Krośnieński	6 320	802	12,7
8	Leski	2 261	294	13,0
9	Leżajski	4 964	482	9,7
10	Lubaczowski	3 385	407	12,0
11	Łańcucki	5 648	609	10,8
12	Mielecki	6 754	740	11,0
13	Niżański	5 498	803	14,6
14	Przemyski	5 660	738	13,0
15	Przeworski	5 967	438	7,3
16	Ropczycko - sędziszowski	5 670	779	13,7
17	Rzeszowski	9 121	1 029	11,3
18	Sanocki	5 113	606	11,9
19	Stalowowolski	5 809	557	9,6
20	Strzyżowski	5 528	755	13,7
21	Tarnobrzegi	3 002	360	12,0
22	Krosno	2 394	336	14,0
23	Przemyśl	4 709	315	6,7
24	Rzeszów	8 814	1 022	11,6
25	Tarnobrzeg	2 774	334	12,0
26	Województwo	136 626	15 337	11,2

Źródło: Na podstawie sprawozdania o rynku pracy MPiPS-01.

* Odsetek obliczono w stosunku do ogólnej liczby bezrobotnych dla danego powiatu.

2.4 Bezrobotni zamieszkali na wsi

Na koniec I półrocza 2014 r. liczba bezrobotnych zamieszkałych na wsi wynosiła 85 124 osób. Stanowili oni 62,3 % ogólnej liczby bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy. W analogicznym okresie 2013 r. (za stanem na dzień 30 czerwca 2013 r.) – 90 408 osób – 62%. W porównaniu do stanu z końca grudnia 2013 r. /97 537/ogólna liczba bezrobotnych zamieszkałych na wsi zmniejszyła się o 12 413 osób.

W ogólnej liczbie bezrobotnych zamieszkałych na wsi w końcu czerwca 2014 r. można wyróżnić ponadto następujące grupy :

- 42 728 kobiet, które stanowiły 50,2 % ogółu bezrobotnych na wsi zarejestrowanych w PUP,
- 9 495 posiadających prawo do zasiłku (11,1 %),
- 11 928 będących właścicielami gospodarstwa rolnego, którego powierzchnia nie przekraczała 2 hektarów przeliczeniowych (14 %).

TABELA 6. UDZIAŁ BEZROBOTNYCH ZAMIESZKAŁYCH NA WSI
W OGÓLNEJ LICZBIE BEZROBOTNYCH WEDŁUG STANU
NA DZIEŃ 30 CZERWCA 2014 r.

Lp.	Powiaty	Liczba bezrobotnych ogółem	Liczba bezrobotnych zamieszkałych na wsi	% *
---	1	2	3	4
1	Bieszczadzki	1 769	1 069	60,4
2	Brzozowski	6 320	5 783	91,5
3	Dębicki	7 268	4 260	58,6
4	Jarosławski	9 221	5 681	61,6
5	Jasielski	8 993	6 213	69,1
6	kolbuszowski	3 664	3 176	86,7
7	Krośnieński	6 320	5 665	89,6
8	Leski	2 261	1 830	80,9
9	Leżajski	4 964	3 686	74,3
10	Lubaczowski	3 385	2 191	64,7
11	Łańcucki	5 648	4 526	80,1
12	Mielecki	6 754	3 504	51,9
13	Niżański	5 498	3 571	65,0
14	Przemyski **	5 660	5 660	100,0
15	Przeworski	5 967	4 356	73,0
16	ropczycko - sędziszowski	5 670	4 059	71,6
17	Rzeszowski	9 121	7 499	82,2
18	Sanocki	5 113	2 875	56,2
19	Stalowowolski	5 809	2 341	40,3
20	Strzyżowski	5 528	4 846	87,7
21	Tarnobrzegi	3 002	2 333	77,7
22	Krosno	2 394	0	0,0
23	Przemyśl	4 709	0	0,0
24	Rzeszów	8 814	0	0,0
25	Tarnobrzeg	2 774	0	0,0
26	Województwo	136 626	85 124	62,3

Źródło: Sprawozdanie statystyczne o rynku pracy MPiPS-01.

*Procent zamieszkałych na wsi obliczony został w stosunku do ogólnej liczby bezrobotnych dla danego powiatu. W przypadku danych wojewódzkich w stosunku do kategorii bezrobotni ogółem.

**W powiecie przemyskim za wyjątkiem miasta Przemyśla, wyłączonego na prawach powiatu grodzkiego brak jest innych miast w granicach administracyjnych tego powiatu. Z tej też przyczyny udział procentowy osób bezrobotnych zamieszkałych na terenach wiejskich w ramach powiatu przemyskiego wynosi 100 %, co stanowi wyjątek. Warto nadmienić, iż w przypadku pozostałych powiatów ziemskich, gdzie odnotowano bezrobotnych zamieszkałych na wsi zarówno liczba bezrobotnych na wsi jak i odsetek jest w większym stopniu zróżnicowany i zawiera się w przedziale od 40,3 % – wartość najniższa (powiat stalowowolski) do 91,5% – wartość najwyższa (powiat brzozowski). Różnica

pomiędzy tymi wartościami wyniosła 51,2 pkt. proc., co dowodzi znacznego zróżnicowania przestrzennego omawianego wskaźnika w poszczególnych powiatach w województwie podkarpackim.

Nominalnie najwyższy udział bezrobotnych jednocześnie mieszkających na wsi zanotowano w powiatach: przemyskim (100 %)** oraz brzozowskim (91,5 %), krośnieńskim (89,6 %), strzyżowskim (87,7 %), i kolbuszowskim (86,7 %). Najniższy odnotowano w powiatach: stalowowolskim (40,3 %), mieleckim (51,9 %), sanockim (56,2 %) i dębickim (58,6 %).

TABELA 7. UDZIAŁ BEZROBOTNYCH ZAMIESZKAŁYCH NA WSI, UPRAWNIONYCH DO POBIERANIA ZASIŁKU W OGÓLNEJ LICZBIE BEZROBOTNYCH ZAMIESZKAŁYCH NA WSI. STAN W DNIU 30. 06. 2014 r.

Lp.	Powiaty	Liczba bezrobotnych zamieszkałych na wsi	Liczba zasiłkobiorców zamieszkałych na wsi	%
---	1	2	3	4
1	bieszczadzki	1 069	131	12,3
2	brzozowski	5 783	864	14,9
3	dębicki	4 260	429	10,1
4	jarosławski	5 681	495	8,7
5	jasielski	6 213	532	8,6
6	kolbuszowski	3 176	283	8,9
7	krośnieński	5 665	710	12,5
8	leski	1 830	247	13,5
9	leżajski	3 686	359	9,7
10	lubaczowski	2 191	247	11,3
11	łańcucki	4 526	474	10,5
12	mielecki	3 504	347	9,9
13	niżański	3 571	496	13,9
14	przemyski	5 660	738	13,0
15	przeworski	4 356	316	7,3
16	ropczycko - sędziszowski	4 059	525	12,9
17	rzeszowski	7 499	853	11,4
18	sanocki	2 875	324	11,3
19	stalowowolski	2 341	200	8,5
20	strzyżowski	4 846	649	13,4
21	tarnobrzeski	2 333	276	11,8
22	Krosno	0	0	---
23	Przemyśl	0	0	---
24	Rzeszów	0	0	---
25	Tarnobrzeg	0	0	---
26	województwo	85 124	9 495	11,2

Źródło: Na podstawie sprawozdania o rynku pracy MPiPS- 01.

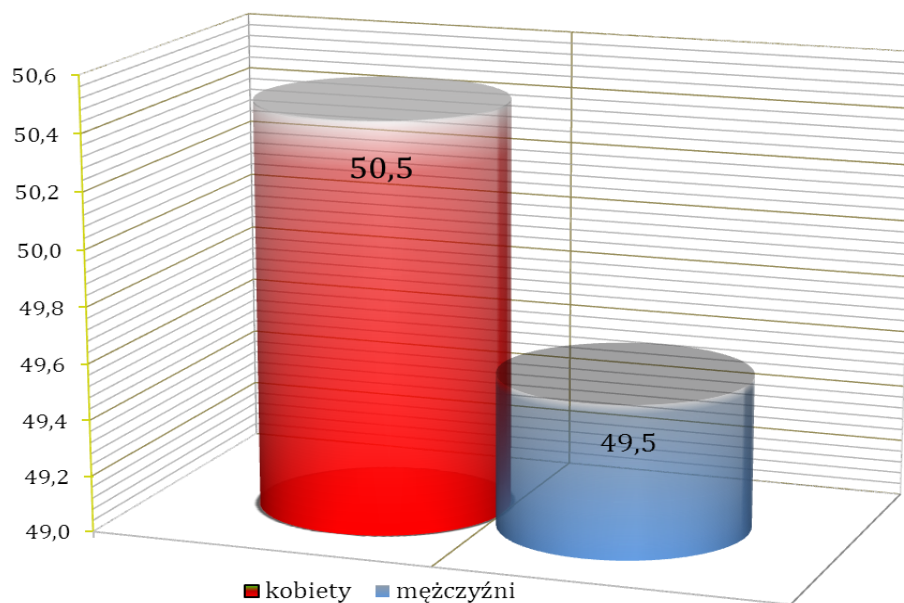
Znaczny udział bezrobotnych zamieszkałych na wsi i jednocześnie uprawnionych do zasiłku dla bezrobotnych wśród ogólnej liczby będącej w rejestrach bezrobotnych jako zamieszkali na wsi odnotowano w następujących powiatach: brzozowskim (14,9%), niżańskim (13,9%), leskim (13,5%), strzyżowskim (13,4%), przemyskim (13%),

ropczycko-sędziszowskim (12,9%) i krośnieńskim (12,5 %). Najniższy zaś w powiatach: przeworskim (7,3 %), stalowowolskim (8,5 %), jasielskim (8,6 %), jarosławskim (8,7 %) i kolbuszowskim (8,9 %).

2.5 Bezrobotni według płci

Na koniec czerwca 2014 r. w powiatowych urzędach pracy zarejestrowano 68 931 bezrobotne kobiety i 67 695 mężczyzn. Kobiety stanowiły 50,5 % ogółu zarejestrowanych, a mężczyźni 49,5 %. Dla porównania w końcu czerwca 2013 r. zarejestrowanych było 72 946 bezrobotnych kobiet tj. 50,04 % ogólnej liczby bezrobotnych. Mężczyzn odnotowano 72 833 mężczyzn – 49,96 % w ogólnej liczbie bezrobotnych.

WYKRES 2. UDZIAŁ BEZROBOTNYCH KOBIET W OGÓLNEJ LICZBIE BEZROBOTNYCH WEDŁUG STANU NA 30 CZERWCA 2014 r.

Źródło: Dane na podstawie sprawozdań o rynku pracy MPiPS-01

Na koniec I półrocza 2014 r. w 15 powiatach zanotowano wyższy jak ½ udział kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych zarejestrowanych w konkretnym powiatowym urzędzie pracy. Najwyższą wartość procentową odnotowano w następujących: dębickim (56,1%), brzozowskim (54,7%) i jasielskim (53,8%). W pozostałych 10 powiatach ziemskich lub grodzkich udział kobiet był mniejszy niż 50,0 % - były to między innymi poniżej wymienione :

- leski – 44,8 %,
- łańcucki – 45,1 %,
- lubaczowski – 45,5 %,
- rzeszowski – 46,5 %,
- leżajski – 47,8 %,
- przemyski – 48,1 %,
- jarosławski – 48,3 %,
- kolbuszowski – 48,6 %.

TABELA 8. UDZIAŁ BEZROBOTNYCH KOBIET W OGÓLNEJ LICZBIE BEZROBOTNYCH
STAN W DNIU 30. 06. 2014 r.

Lp.	Powiaty	Liczba bezrobotnych ogółem	w tym : liczba Bezrobotnych kobiet	% w ogółem
---	1	2	3	4
1	bieszczadzki	1 769	912	51,6
2	brzozowski	6 320	3 459	54,7
3	dębicki	7 268	4 075	56,1
4	jarosławski	9 221	4 451	48,3
5	jasielski	8 993	4 838	53,8
6	kolbuszowski	3 664	1 779	48,6
7	krośnieński	6 320	3 347	53,0
8	leski	2 261	1 012	44,8
9	leżajski	4 964	2 371	47,8
10	lubaczowski	3 385	1 541	45,5
11	łańcucki	5 648	2 548	45,1
12	mielecki	6 754	3 411	50,5
13	niżański	5 498	2 738	49,8
14	przemyski	5 660	2 725	48,1
15	przeworski	5 967	3 062	51,3
16	ropczycko - sędziszowski	5 670	2 962	52,2
17	rzeszowski	9 121	4 239	46,5
18	sanocki	5 113	2 601	50,9
19	stałowowolski	5 809	3 067	52,8
20	strzyżowski	5 528	2 811	50,9
21	tarnobrzegi	3 002	1 612	53,7
22	Krosno	2 394	1 277	53,3
23	Przemyśl	4 709	2 384	50,6
24	Rzeszów	8 814	4 309	48,9
25	Tarnobrzeg	2 774	1 400	50,5
26	województwo	136 626	68 931	50,5

Źródło: Na podstawie sprawozdania o rynku pracy MPiPS– 01.

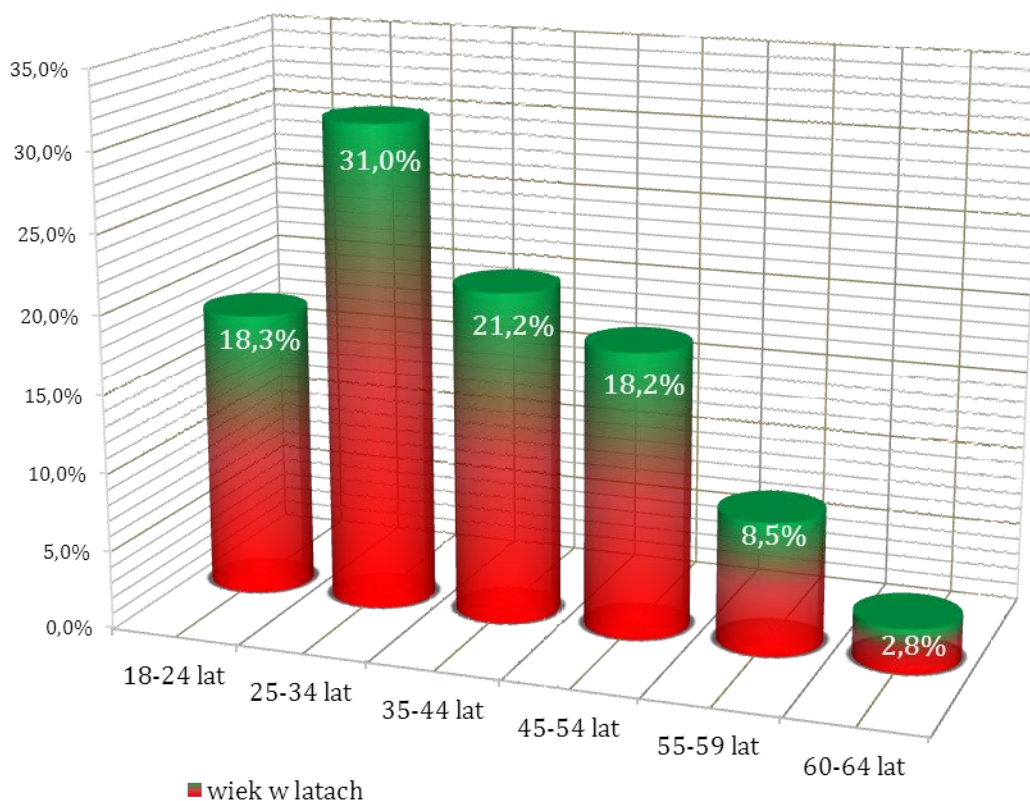
Jak wynika z dokumentów przedłożonych przez osoby bezrobotne podczas rejestracji w powiatowych urzędach pracy barier związanych z zatrudnieniem kobiet nie eliminował wyższy poziom ich wykształcenia.

Wykształceniem wyższym legitymowało się 17,8 % bezrobotnych kobiet i 8,2 % mężczyzn. Policealne i średnie zawodowe to 29 % kobiet i 21,4 % mężczyzn, a średnie ogólnokształcące objęło 13,6 % kobiet i 7,7 % mężczyzn, którzy to przeważali wśród bezrobotnych posiadających niższy poziom wykształcenia. Wykształcenie zasadnicze zawodowe posiadało 35,7 % mężczyzn i 24,3 % kobiet zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy, a gimnazjalne i poniżej 27 % mężczyzn i 15,3 % kobiet.

2.6 Bezrobotni według wieku

Najliczniejszą grupę wśród zarejestrowanych bezrobotnych stanowiły osoby w wieku od 25 do 34 lat (31 %). Kolejne liczne grupy, to osoby w wieku od 35 do 44 lat – (21,2 %) i 18 do 24 lat (18,3 %). Osoby młode (tj. od 18 do 34 lat) stanowiły łącznie 49,3 % ogółu bezrobotnych w PUP. Znacznie mniejsze odsetki tj. 8,5 % i 2,8 % odnotowano w końcowych grupach wieku – 55 do 59 i 60 do 64 lat.

WYKRES 3. BEZROBOTNI WEDŁUG WIEKU. STAN NA
30 CZERWCA 2014 r.

Źródło: Załącznik 1 do sprawozdania o rynku pracy MPiPS-01.

Najwyższy udział osób młodych (w wieku od 18 do 34 lat), którzy przeważają w ogólnej strukturze bezrobocia odnotowano w następujących powiatach : ropczycko-sędziszowskim (55,9%), przeworskim (54,9%), dębickim (53,6%), przemyskim (52,8%), jarosławskim (51,7%), leżajskim (51,6%), lubaczowskim (51,3%), rzeszowskim (50,6 %), łańcuckim (50,2%). W pozostałych powiatach i miastach na prawach powiatów odnotowano odsetki poniżej ½, a najmniejszy udział młodych bezrobotnych odnotowano w przypadku :

- Przemyśl – (39,8 %),
- Rzeszów – (44,3%),
- Tarnobrzeg – (45,3 %),
- powiat stalowowolski – (46 %),
- Krosno – (46,1 %).

TABELA 9. UDZIAŁ BEZROBOTNYCH W WIEKU 18-34 W OGÓLNEJ LICZBIE BEZROBOTNYCH STAN W DNIU 30. 06. 2014 r.

Lp.	Powiaty	Liczba bezrobotnych ogółem	w tym : liczba bezrobotnych 18-34 lat	% w ogółem
---	1	2	3	4
1	bieszczadzki	1 769	871	49,2
2	brzozowski	6 320	2 925	46,3
3	dębicki	7 268	3 893	53,6
4	jarosławski	9 221	4 766	51,7
5	jasielski	8 993	4 273	47,5
6	kolbuszowski	3 664	1 789	48,8
7	krośnieński	6 320	3 141	49,7
8	leski	2 261	1 080	47,8
9	leżajski	4 964	2 560	51,6
10	lubaczowski	3 385	1 737	51,3
11	łańcucki	5 648	2 834	50,2
12	mielecki	6 754	3 341	49,5
13	niżański	5 498	2 691	48,9
14	przemyski	5 660	2 991	52,8
15	przeworski	5 967	3 273	54,9
16	ropczycko - sędziszowski	5 670	3 172	55,9
17	rzeszowski	9 121	4 619	50,6
18	sanocki	5 113	2 430	47,5
19	stalowowolski	5 809	2 674	46,0
20	strzyżowski	5 528	2 703	48,9
21	tarnobrzegi	3 002	1 477	49,2
22	Krosno	2 394	1 104	46,1
23	Przemyśl	4 709	1 876	39,8
24	Rzeszów	8 814	3 904	44,3
25	Tarnobrzeg	2 774	1 258	45,3
26	województwo	136 626	67 382	49,3

Źródło: Na podstawie sprawozdania o rynku pracy MPiPS- 01.

Niski wskaźnik był związany również z następującymi powiatami : brzozowski (46,3 %) oraz jasielski i sanocki (po 47,5 %).

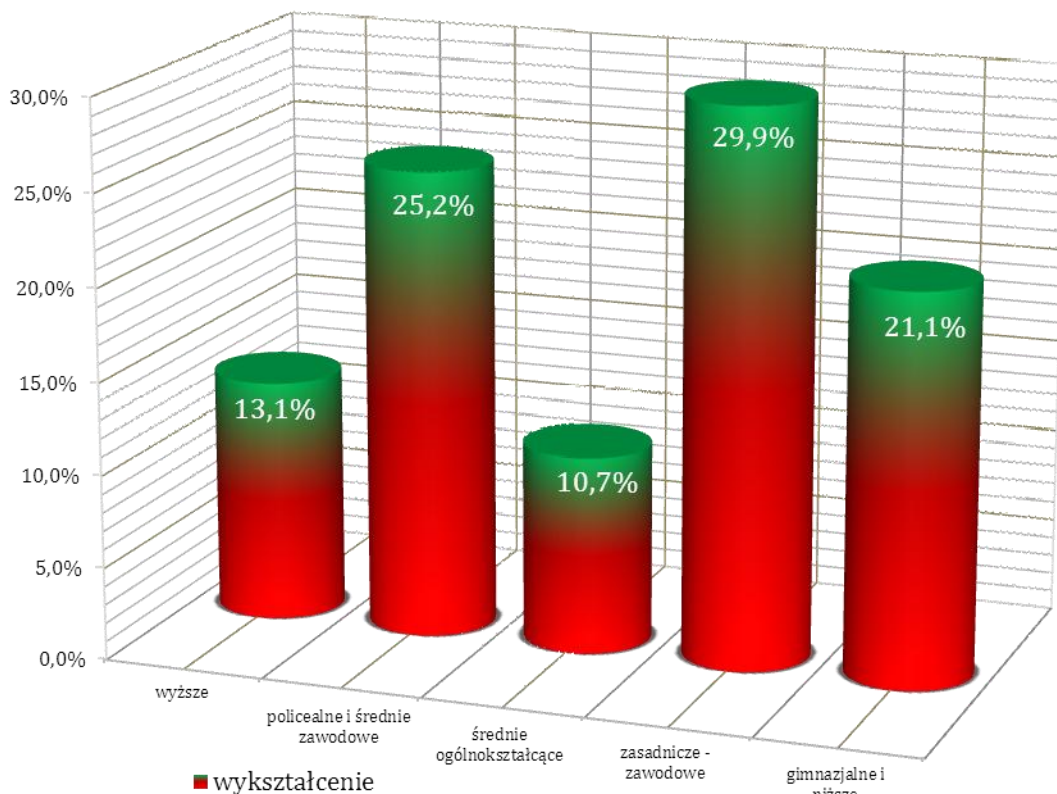
2.7 Bezrobotni według wykształcenia

Osoby o niskich kwalifikacjach zawodowych, w dalszym ciągu stanowią ponad ½ zarejestrowanych bezrobotnych. Osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym stanowiły 29,9 %, a o wykształceniu gimnazjalnym i poniżej 21,1 % ogółu zarejestrowanych bezrobotnych tj. wg stanu na koniec czerwca 2014 r. udział bezrobotnych o niskich kwalifikacjach wynosił 51 %. Odsetek bezrobotnych z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym ukształtował się na poziomie 25,2 %. Znaczny odsetek wśród bezrobotnych stanowią osoby nie posiadające kwalifikacji zawodowych lub posiadający kwalifikacje, które uległy dezaktualizacji. Ponad ½ osób legitymujących się wykształceniem zasadniczym zawodowym obliczonym łącznie z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej pozostają bezrobotnymi długoterminowo. Warto nadmienić, iż bezrobotni posiadający wykształcenie zasadniczo – zawodowe stanowili najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych długoterminowych, w stosunku do innych grup w rejestrach powiatowych urzędów pracy.

Najmniej liczną grupę obejmowały osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (10,7 %). Bezrobotni z wykształceniem wyższym stanowili 13,1 % ogółu bezrobotnych. Podkreślić należy, iż w ostatnich latach obserwujemy wzrost bezrobotnych specjalistów. Jednakże, co warto również zasygnalizować, bezrobocie w tej grupie ma nietrwały charakter. Bezrobotni specjaliści najszybciej ze wszystkich grup zawodowych opuszczają rejestry powiatowych urzędów pracy. Trend ten ponadto wiąże się z procesem edukacji i potrzebą uzyskania coraz wyższego poziomu wykształcenia przez znaczną część ludności, obserwowanym w poszczególnych regionach już od początku dekady lat 90.

W stosunku do stanu z końca I półrocza 2013 r. nastąpił spadek bezrobotnych we wszystkich poziomach wykształcenia: wyższym, średnim ogólnokształcącym oraz zasadniczym zawodowym i gimnazjalnym i poniżej, jak również wśród bezrobotnych z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym.

WYKRES 4. BEZROBOTNI WEDŁUG WYKSZTAŁCENIA. STAN NA 30 CZERWCA 2014 r.

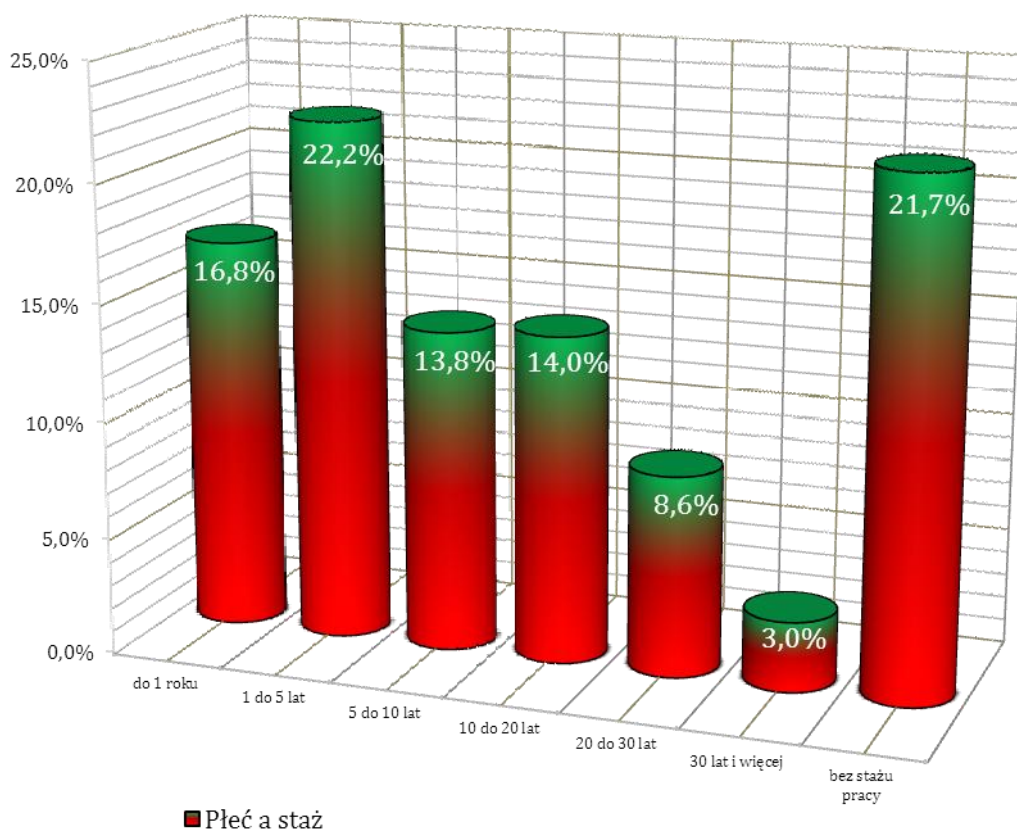

Źródło: Załącznik 1 do sprawozdania o rynku pracy MPiPS-01.

2.8 Bezrobotni według stażu pracy

Biorąc pod uwagę staż pracy osób zarejestrowanych jako bezrobotne w województwie podkarpackim, od dłuższego czasu obserwujemy znaczny udział osób, które nie posiadają żadnego udokumentowanego stażu zawodowego. Na koniec I półrocza 2014 r. grupa ta stanowiła 21,7 % ogółu bezrobotnych. Drugą co do liczebności grupę stanowiły osoby o niskim stażu pracy od 1 do 5 lat tj. 22,2 % ogółu osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy. Bezrobotni legitymujący się stażem pracy do 1 roku obejmowali 16,8 % ogółu bezrobotnych. Najrzadziej w powiatowych urzędach pracy rejestrują się osoby z najdłuższym stażem zawodowym tj. 30 lat i więcej – tylko 3 %. W porównaniu do stanu z analogicznego okresu roku ubiegłego odnotowano spadek liczby osób bez stażu pracy. We wszystkich pozostałych grupach stażu pracy również odnotowano spadek liczby bezrobotnych.

WYKRES 5. BEZROBOTNI WEDŁUG STAŻU PRACY. STAN NA
30 CZERWCA 2014 r.

Źródło: Załącznik 1 do sprawozdania o rynku pracy MPiPS-01.

2.9 Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy

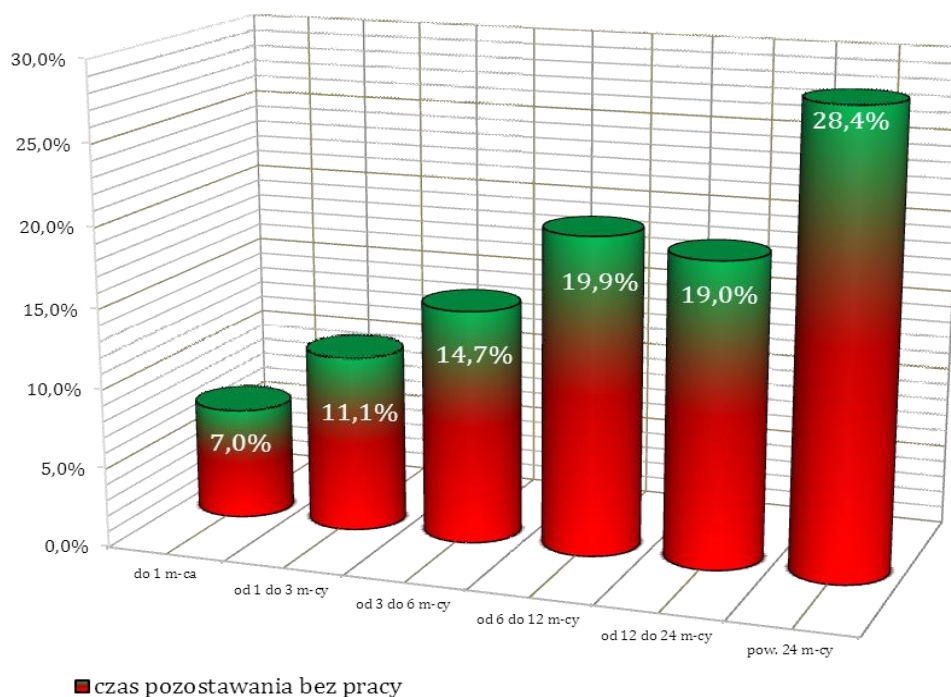
Gdy przyglądnijemy się strukturze bezrobotnych według długości przebywania na bezrobociu znaczną część w ewidencji PUP stanowią osoby długotrwale bezrobotne tj. pozostające bez pracy powyżej 12 miesięcy. Na koniec czerwca 2014 r. w województwie podkarpackim zarejestrowanych było łącznie 64 751 takich osób, co stanowiło 47,4 % ogółu bezrobotnych. Osoby pozostające bez pracy od 12 do 24 miesięcy stanowiły 19 %, a bezrobotni ponad 24 miesiące 28,4 % ogółu. Okresy dezaktywizacji zawodowej i zarobkowej pracownika trwające dłużej niż kilka miesięcy przyczyniają się do głębszych zmian w osobowości, warunkując na dłużej jego pozycję społeczno-zawodową i również sytuację materialną, co nie pozostaje bez wpływu na ostateczny bilans ekonomiczny regionu. Realizacja działań aktywizacyjnych w późniejszym czasie wymaga więcej kompleksowych zabiegów i niejednokrotnie wymaga większych

nakładów sił i środków, jak proces tworzenia nowych miejsc pracy, promocja rozwoju przedsiębiorczości, wdrażanie innowacji produktowej i produkcyjnej.

Warto nadmienić, iż wśród osób długotrwale bezrobotnych przeważają osoby legitymujące się niskim poziomem wykształcenia tj. zasadniczym – zawodowym oraz gimnazjalnym i poniżej (łącznie 56,9 % ogółu długotrwale bezrobotnych), nie posiadające stażu pracy lub posiadające stosunkowo krótkie doświadczenie zawodowe /do 5 lat/ - 58,7 %), osoby młode tj. będące w wieku od 25 do 44 lat (54,4 %).

Kontynuując desk research czasu pozostawania bez pracy, znaczną grupę wśród bezrobotnych długoterminowych stanowiły również osoby pozostające bez pracy od 6 do 12 miesięcy (19,9 % ogółu bezrobotnych). Jak zaprezentowano na poniższym wykresie najmniej osób bezrobotnych – tj. 7,0 % pozostaje bez pracy do 1 miesiąca.

WYKRES 6. BEZROBOTNI WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY.
STAN NA 30 CZERWCA 2014 r.

Źródło: Załącznik 1 do sprawozdania o rynku pracy MPiPS-01

2.10 Bezrobotni według Polskiej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej

Na koniec czerwca 2014 r. populacja bezrobotnych, którzy pracowali przed zarejestrowaniem się w urzędach pracy wynosiła 106 982 osób tj. 78,3 % ogółu

zarejestrowanych (w czerwcu 2013 r. 112 086 osób tj. 76,8 %). Mniej niż ¼ ogólnej liczby bezrobotnych obejmowały osoby wcześniej nie pracujące (29 644 osoby – 21,7 % ogółu bezrobotnych). Wśród bezrobotnych zarejestrowanych w PUP, którzy poprzednio pracowali :

- 83 727 osób tj. 78,3 % ogółu poprzednio pracujących zatrudnionych było wcześniej w zakładach sektora prywatnego (w czerwcu 2013 r. 87 582 osoby tj. 78,1 %),
- 15 908 osób tj. 14,9 % w zakładach sektora publicznego (w czerwcu 2013 r. 17 197 osób tj. 15,3 %),
- 7 347 tj. 6,9 % (w czerwcu 2013 r. 7 307 osób tj. 6,5 %) w zakładach o niezidentyfikowanym rodzaju działalności gospodarczej.

TABELA 10. BEZROBOTNI POPRZEDNIO PRACUJĄCY WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

Lp.	Wybrane sekcje Polskiej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej	Bezrobotni poprzednio pracujący według stanu na 30 czerwca 2014 r.	w tym: ze zwolnień z przyczyn dot. zakładu pracy	Oferty pracy zgłoszone w I półroczu 2014 r.
---	1	2	3	4
1	Razem *	106 982	6 210	31 562
z wiersza 1 w wybranych sekcjach klasyfikacji działalności gospodarczej **				
2	Przetwórstwo przemysłowe	23 194	1 906	4 663
3	Handel (hurtowy, detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych i motocykli)	21 516	1 356	5 981
4	Budownictwo	13 575	805	2 681
5	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	5 767	57	3 875
6	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	4 469	134	2 494
7	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	3 792	211	1 399
8	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	3 208	167	1 623
9	Transport i gospodarka magazynowa	3 175	382	1 340
10	Edukacja	3 065	139	1 500
11	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2 972	81	283
12	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2 472	146	1 830

13	Działalność związana z kulturą rozrywką i rekreacją	1 636	48	945
14	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	1 246	121	662
15	Dostawa wody, gosp. ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	900	49	258

Źródło: Sprawozdanie statystyczne o rynku pracy MPiPS – 01.załącznik nr 2.

* W kategorii „razem” ujęto osoby poprzednio pracujące według poszczególnych sekcji klasyfikacji działalności Gospodarczej. Dane nie zawierają bezrobotnych dotychczas niepracujących.

**Zestawienie dotyczy tych sekcji polskiej klasyfikacji działalności gospodarczej, które kumulowały największą liczbę bezrobotnych poprzednio pracujących i były jednocześnie charakterystyczne dla gospodarki województwa podkarpackiego.

Najwięcej bezrobotnych pracowało poprzednio w zakładach pracy należących do sekcji: przetwórstwo przemysłowe (23 194 osoby), handel (hurtowy i detaliczny wraz z naprawami pojazdów samochodowych i motocykli) – 21 516, budownictwo (13 575), administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne (5 767), działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (4 469), działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi (3 792). Najmniejsza liczba bezrobotnych poprzednio pracujących wystąpiła między innymi w firmach zaliczanych do następujących sekcji klasyfikacji działalności gospodarczej: wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę (236), górnictwo i wydobywanie (348), informacja i komunikacja (718), działalność związana z obsługą rynku nieruchomości (755).

W porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego (koniec czerwca 2013 r.) wzrost bezrobotnych poprzednio pracujących można zauważyć w nielicznych sekcjach PKD, przy czym największy w następujących: działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (wzrost o 444), działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (121) oraz w działalności związanej z kulturą rozrywką i rekreacją (90) jak również w działalności finansowej i ubezpieczeniowej (25). Spadki liczby bezrobotnych poprzednio pracujących odnotowano w obrębie znacznej większości sekcji, w tym najbardziej liczne to:

- przetwórstwo przemysłowe – spadek o 2 267 bezrobotnych,
- handel hurtowy i detaliczny, naprawa poj. samochodowych i motocykli – 1 354,
- budownictwo – 1 127,
- Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne – 236,

- działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi – 209.

2.11 Bezrobotni według zawodów

W I półroczu 2014 r. wśród ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy najwięcej było osób bezrobotnych reprezentujących następujące grupy zawodów :

- robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 33 155 bezrobotnych,
- pracownicy usług osobistych i sprzedawcy – 20 979,
- technicy i inny średni personel - 18 265,
- specjaliści – 14 434.

Znaczną grupę osób stanowili też bezrobotni nie posiadający określonego zawodu tj. 26 606 bezrobotnych. Najmniej bezrobotnych zarejestrowano w niżej wymienionych grupach zawodów :

- siły zbrojne – 28 bezrobotnych,
- przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy – 539,
- rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy – 2 233,
- pracownicy biurowi – 4 509,
- operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń – 6 817,
- pracownicy przy pracach prostych – 9 061.

W porównaniu do stanu z końca czerwca 2013 r. spadek liczby bezrobotnych zaobserwowano w 9 na 10 tzw. „wielkich” grup zawodów, przy czym największy w następujących: robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (o 2 681), technicy i inny średni personel (o 1 651), pracownicy usług osobistych i sprzedawcy (o 989), specjaliści (o 818). Stosunkowo duży wzrost zauważyć można także w grupie operatorów i monterów maszyn i urządzeń (o 450) i pracowników zatrudnionych uprzednio przy wykonywaniu prac prostych (o 338) .

TABELA 11. BEZROBOTNI WEDŁUG GRUP ZAWODÓW

Lp.	Grupy zawodów	kod zawodu	stan na 31 grudnia 2013 r.	stan na 30 czerwca 2014 r.	wzrost lub spadek w stos. do 31 grudnia 2013 r. (w półroczu)
---	1	2	3	4	5
1	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	1	513	539	37
2	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni	11	84	89	14
3	Kierownicy ds. zarządzania i handlu	12	154	172	12
4	Kierownicy ds. produkcji i usług	13	181	163	-5
5	Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych	14	94	115	16
6	Specjaliści	2	17 139	14 434	-818
7	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	21	2 982	2 486	-100
8	Specjaliści ds. zdrowia	22	987	774	-55
9	Specjaliści nauczania i wychowania	23	3 302	2 779	-265
10	Specjaliści ds. ekonomicznych i zarządzania	24	5 402	4 621	-175
11	Specjaliści ds. technologii informacyjno-komunikacyjnych	25	334	310	-33
12	Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	26	4 132	3 464	-190
13	Technicy i inny średni personel	3	21 181	18 265	-1 651
14	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	31	10 420	8 863	-1 070
15	Średni personel ds. zdrowia	32	3 415	2 858	-202
16	Średni personel ds. biznesu i administracji	33	5 365	4 830	-374
17	Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny	34	1 087	942	-18
18	Technicy informatycy	35	894	772	13
19	Pracownicy biurowi	4	4 914	4 509	-134
20	Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	41	1 754	1 662	-52
21	Pracownicy obsługi klienta	42	1 033	923	2
22	Pracownicy ds. finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	43	1 852	1 651	-96
23	Pozostali pracownicy obsługi biura	44	275	273	12
24	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	5	22 992	20 979	-989
25	Pracownicy usług osobistych	51	10 348	9 143	-513
26	Sprzedawcy i pokrewni	52	11 470	10 717	-512

27	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	53	564	537	56
28	Pracownicy usług ochrony	54	610	582	-20
29	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	6	2 591	2 233	-130
30	Rolnicy produkcji towarowej	61	1 947	1 682	-99
31	Leśnicy i rybacy	62	515	436	-31
32	Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	63	129	115	0
33	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	7	37 364	33 155	-2 681
34	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	71	9 401	8 433	-478
35	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	72	12 890	11 215	-1 217
36	Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	73	1 784	1 634	-112
37	Elektrycy i elektronicy	74	2 505	2 160	-293
38	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	75	10 784	9 713	-581
39	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	8	7 666	6 817	-450
40	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	81	3 584	3 184	-119
41	Monterzy	82	825	767	-59
42	Kierowcy i operatorzy pojazdów	83	3 257	2 866	-272
43	Pracownicy przy pracach prostych	9	10 122	9 061	-338
44	Pomoce domowe i sprzątaczk	91	2 009	1 856	-39
45	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie	92	327	238	15
46	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	93	5 788	5 149	-272
47	Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	94	528	467	-17
48	Sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach	95	15	18	3
49	Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	96	1 455	1 333	-28
50	Siły zbrojne	0	31	28	-3
51	Oficerowie sił zbrojnych	01	2	3	0
52	Podoficerowie sił zbrojnych	02	0	1	1
53	Żołnierze szeregowi	03	29	24	-4
54	Bez zawodu	A	29 703	26 606	-1 996
55	Bezrobotni w zawodach	B	124 513	110 020	-7 157
56	Ogółem	AB	154 216	136 626	-9 153

Źródło: Sprawozdanie statystyczne o rynku pracy MPiPS - 01 załącznik nr 3.

W porównaniu do stanu z końca grudnia 2013 r. (tj. w okresie I półrocza 2014 r.) spadki poziomu bezrobocia rejestrowanego odnotowano w większości grup zawodów, a tylko w przypadku „przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników

i kierowników” odnotowano wzrost o 26 bezrobotnych. W pozostałych grupach zawodów liczba bezrobotnych zmniejszyła się. Największe spadki charakteryzowały niżej wymienione grupy ⁹ :

- robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – spadek o 4 209 osób,
- technicy i inny średni personel – 2 916,
- specjaliści – 2 705,
- pracownicy usług osobistych i sprzedawcy – 2 013,
- pracownicy przy pracach prostych – 1 061.

Spadek liczby bezrobotnych w okresie I półrocza 2014 r. odnotowano również w grupie bezrobotnych nie posiadających określonego zawodu tj. o 3 097 osób.

III. Bezrobocie rejestrowane w grupie kobiet

Podobnie jak w ogólnej strukturze bezrobotnych, w zbiorowości bezrobotnych kobiet /porównując poziom bezrobocia rejestrowanego w okresie poszczególnych miesięcy I półrocza 2014 r. w stosunku do analogicznych okresów roku ubiegłego/ odnotowano w statystyce rynku pracy mniejszą liczbę bezrobotnych kobiet w poszczególnych początkowych sześciu miesiącach analizowanego półrocza (wykres nr 7).

W styczniu 2014 r. poziom bezrobocia rejestrowanego kobiet był niższy jak w styczniu 2013 r. o 1 423 bezrobotnych i odpowiednio – w lutym o 1 699, w marcu o 2 568, w kwietniu o 3 110, w maju o 4 082 i w czerwcu o 4 015 kobiet.

Sezonowość bezrobocia rejestrowanego kobiet w okresie pierwszego półrocza 2014 r., gdy przyjmujemy za stan wyjściowy początek analizowanego półrocza tj. dzień 31 grudnia 2013 r. (77 415 bezrobotnych kobiet), była następująca :

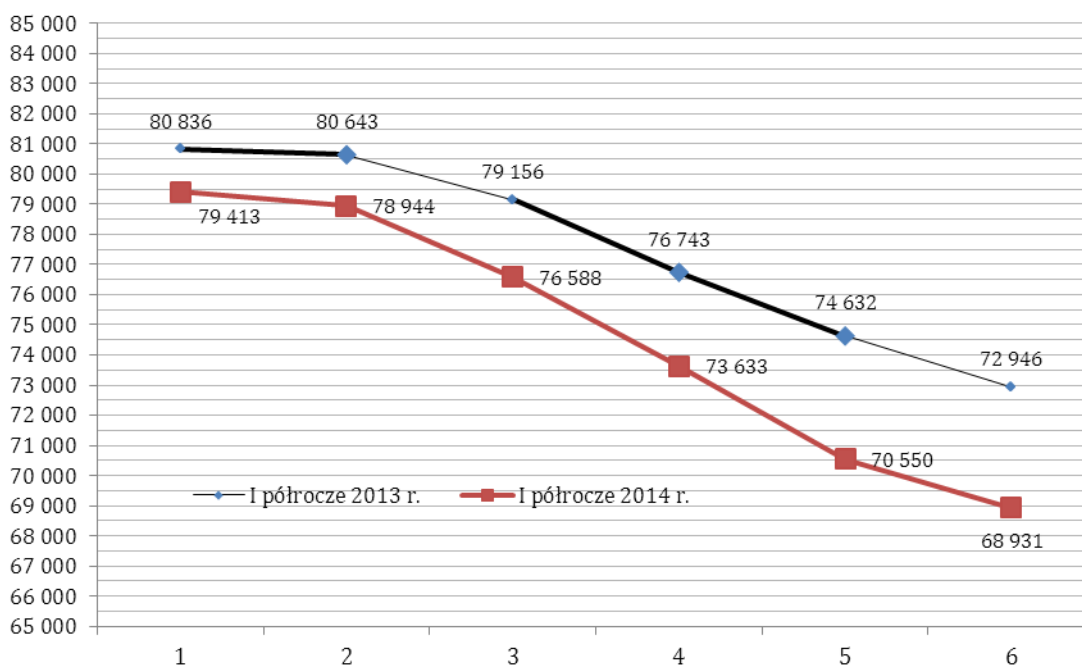
- w okresie stycznia 2014 r. liczba bezrobotnych kobiet wzrosła o 1 998 osób,

⁹ Nadmieniamy, że poziom bezrobocia odnotowany na koniec czerwca danego roku kalendarzowego w porównaniu do grudnia nie zawiera całkowitego poziomu bezrobocia odnotowanego w rejestrach PUP, ponieważ między czerwcem a grudniem jest różnica w rejestracji absolwentów. Większość osób bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia szkoły rejestruje się w kolejnych miesiącach po zakończeniu roku szkolnego. Okresy te nie należą już do I półrocza za dany rok sprawozdawczy.

Tylko część rejestracji poziomu bezrobocia wśród absolwentów w przypadku sprawozdania MPiPS-01 załącznik nr 3 „Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności” ujmowana jest na koniec grudnia danego roku, ponieważ część osób bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia szkoły wyrejestrowuje się z ewidencji bezrobotnych przed upływem roku.

- w okresie 2 pierwszych m-cy 2014 r. liczba bezrobotnych kobiet wzrosła o 1 529 osób,
- w okresie 3 pierwszych m-cy 2013 r. liczba bezrobotnych kobiet spadła o 827 osób,
- w okresie 4 pierwszych m-cy 2013 r. liczba bezrobotnych kobiet spadła o 3 782 osób,
- w okresie 5 pierwszych m-cy 2013 r. liczba bezrobotnych kobiet spadła o 6 865 osób,
- w I półroczu 2013 r. liczba bezrobotnych kobiet spadła o 8 484 osoby.

WYKRES 7. ZMIANY LICZBY BEZROBOTNYCH KOBIET W WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM W OKRESIE I PÓŁROCZA 2014 r.

Źródło: Dane na podstawie sprawozdania o rynku pracy MPiPS-01.

Spadek liczby bezrobotnych kobiet zarejestrowanych w PUP, który nastąpił w okresie I półrocza 2014 r. w porównaniu do stanu z końca ubiegłego roku, odnotowano we wszystkich powiatach. Największe spadki liczby bezrobotnych kobiet dotyczyły między innymi następujących powiatów: lubaczowskiego (spadek o 523), dębickiego (o 498), strzyżowskiego (o 472), rzeszowskiego (o 440) i jarosławskiego (435).

Według stanu na koniec czerwca 2014 r. w województwie podkarpackim odnotowano 68 931 bezrobotnych kobiet, które stanowiły 50,5 % ogółu bezrobotnych. W porównaniu do stanu z końca grudnia 2013 r. /77 415/ liczba bezrobotnych kobiet zmniejszyła się o 8 484 osób, a w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego (stan na koniec czerwca 2013 r. – 72 946) liczba bezrobotnych kobiet była niższa o 4 015 osób.

3.1 Bilans bezrobotnych kobiet zarejestrowanych w PUP

W okresie I półrocza 2014 r. w powiatowych urzędach pracy zarejestrowało się 31 446 bezrobotnych kobiet tj. o 2 769 osób mniej niż w okresie I półrocza 2013 r. /34 215/. Spośród ogólnej liczby nowo zarejestrowanych kobiet 18,6 % stanowiły osoby zarejestrowane po raz pierwszy, a 81,4 % powracające do ewidencji po raz kolejny od 1990 r. Powtórne rejestracje dotyczyły tych kobiet, które po okresie szkolenia lub krótkotrwałego zatrudnienia powracały do ewidencji urzędów pracy, nie znajdując bardziej trwałego zatrudnienia. W I półroczu br. najwięcej bezrobotnych kobiet (zarówno po raz pierwszy jak i po raz kolejny) zarejestrowano w poniżej wymienionych powiatach :

- Rzeszowie (2 210),
- rzeszowskim (2 108),
- mieleckim (2 037),
- dębickim (1 950).

Najmniej bezrobotnych kobiet odnotowano w powiatach:

- bieszczadzkim (498),
- leskim (509),
- Krośnie (558),
- Tarnobrzegu (792).

W okresie początkowych sześciu miesięcy 2013 r. z ewidencji powiatowych urzędów pracy wyrejestrowano się 39 930 kobiet tj. o 781 więcej niż w I półroczu 2013 roku /39 149/. Spośród ogółu wyrejestrowanych kobiet 43 % odpływu stanowiły podjęcia pracy, w ramach których 14,5 % kobiet zostało wyłączonych z powodu rozpoczęcia realizacji umowy zatrudnienia subsydiowanego ze środków publicznych.

Częstym powodem wyłączenia z ewidencji bezrobotnych był również brak gotowości do podjęcia zatrudnienia. Z tego powodu wyłączono 8 117 kobiet, co stanowiło 20,3 % ogółu napływu kobiet.

W okresie I półrocza 2014 r. z ewidencji bezrobotnych najwięcej kobiet (z różnych powodów) zostało wyrejestrowanych w następujących powiatach :

- Rzeszowie (2 567),
- rzeszowskim (2 548),
- dębickim (2 448),
- mieleckim (2 431).

Najmniej kobiet wyrejestrowano w powiatach :

- bieszczadzkim (644),
- Krośnie (675),
- leskim (871),
- Tarnobrzegu (919).

W okresie pierwszych 6 miesięcy 2014 r. „odpływ” kobiet z ewidencji bezrobotnych powiatowych urzędów pracy w województwie podkarpackim był o 8 484 osoby wyższy od „napływu” do statystyk bezrobocia rejestrowanego. W okresie I półrocza 2013 r. różnica pomiędzy napływem a odpływem wynosiła - 4 934 osoby, co warunkowało spadek poziomu bezrobocia w okresie I półrocza 2013 r. o ww. wartość.

Warto nadmienić, że w analogicznym okresie roku ubiegłego (I p. 2014 r. do I p. 2013 r.) odnotowano rejestracje kobiet na wyższym poziomie liczbowym (odpowiednio: 31 446 do 34 215), a wyrejestrowania na niższym (39 930 do 39 149), co warunkowało większy spadek bezrobocia w tej grupie w analizowanym półroczu niż analogicznym okresie 2013 r.

3.2 Bezrobotne kobiety z prawem do zasiłku

Na koniec czerwca 2014 r. w powiatowych urzędach pracy zarejestrowanych było 7 029 bezrobotnych kobiet posiadających prawo do pobierania zasiłku dla bezrobotnych. W porównaniu do analogicznego stanu z 2013 r. nastąpił spadek o 1 588 kobiet (na koniec czerwca 2013 r. zarejestrowanych było 8 617 kobiet z prawem do

zasiłku). W porównaniu do stanu na koniec grudnia 2013 r. /7 275/ tj. w okresie I półrocza 2014 roku zaobserwowano spadek w tej grupie o 246 osób.

Bezrobotne kobiety z prawem do zasiłku stanowiły 10,2 % ogółu bezrobotnych kobiet zarejestrowanych na koniec czerwca 2014 r. W przypadku mężczyzn odsetek ten wynosił 12,3 %. W ogólnej liczbie bezrobotnych 5,1 % stanowiły kobiety uprawnione do zasiłku, a 6,1 % mężczyźni.

TABELA 12. UDZIAŁ BEZROBOTNYCH ZASIŁKOBIORCÓW W OGÓLNEJ LICZBIE
BEZROBOTNYCH Z PODZIAŁEM NA PŁEĆ, STAN W DNIU 30. 06. 2014 r.

Lp.	Powiaty	Liczba bezrobotnych ogółem	w tym : kobiety	Liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku	w tym : kobiety	% w ogółem (4:2)	% kobiet (5:3)
---	1	2	3	4	5	6	7
1	bieszczadzki	1 769	912	258	128	14,6	14,0
2	brzozowski	6 320	3 459	953	400	15,1	11,6
3	dębicki	7 268	4 075	781	412	10,7	10,1
4	jarosławski	9 221	4 451	796	352	8,6	7,9
5	jasielski	8 993	4 838	810	364	9,0	7,5
6	kolbuszowski	3 664	1 779	333	147	9,1	8,3
7	krośnieński	6 320	3 347	802	380	12,7	11,4
8	leski	2 261	1 012	294	117	13,0	11,6
9	leżajski	4 964	2 371	482	192	9,7	8,1
10	lubaczowski	3 385	1 541	407	154	12,0	10,0
11	łańcucki	5 648	2 548	609	243	10,8	9,5
12	mielecki	6 754	3 411	740	355	11,0	10,4
13	nizański	5 498	2 738	803	363	14,6	13,3
14	przemyski	5 660	2 725	738	325	13,0	11,9
15	przeworski	5 967	3 062	438	207	7,3	6,8
16	ropczycko – sędziszowski	5 670	2 962	779	374	13,7	12,6
17	rzeszowski	9 121	4 239	1 029	487	11,3	11,5
18	sanocki	5 113	2 601	606	282	11,9	10,8
19	stalowowolski	5 809	3 067	557	241	9,6	7,9
20	strzyżowski	5 528	2 811	755	321	13,7	11,4
21	tarnobrzeski	3 002	1 612	360	165	12,0	10,2
22	Krosno	2 394	1 277	336	167	14,0	13,1
23	Przemyśl	4 709	2 384	315	160	6,7	6,7
24	Rzeszów	8 814	4 309	1 022	537	11,6	12,5
25	Tarnobrzeg	2 774	1 400	334	156	12,0	11,1
26	województwo	136 626	68 931	15 337	7 029	11,2	10,2

Źródło: Na podstawie sprawozdania o rynku pracy MPiPS- 01.

Najwyższy udział bezrobotnych kobiet posiadających prawo do zasiłku w ogólnej liczbie bezrobotnych kobiet zanotowano w powiatach: bieszczadzkim (14 %), nizańskim (13,3 %), Krośnie (13,1%), ropczycko – sędziszowskim (12,6 %) i Rzeszowie (12,5 %). Najniższy udział zanotowano w następujących powiatach ziemskich lub grodzkich:

Przemyślu (6,7 %), przeworskim (6,8 %), jasielskim (7,5 %), stalowowolskim (7,9 %), jarosławskim (7,9 %), leżajskim (8,1 %), kolbuszowskim (8,3 %) i łańcuckim (9,5 %),

3.3 Bezrobotne kobiety zamieszkałe na wsi

Według stanu na 30 czerwca 2014 r. w województwie podkarpackim 42 728 bezrobotnych kobiet mieszkało na terenach wiejskich. Kobiety na terenach rustykalnych (łac. *rusticus* – wiejski) bez zatrudnienia stanowiły 62 % ogółu bezrobotnych kobiet zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy. W porównaniu do analogicznego stanu w roku poprzednim /45 025/, liczba kobiet w tej grupie zmniejszyła się o 2 297 osób, a w porównaniu do stanu z końca 2013 r. /48 626/ również zmniejszyła się o 5 898 osób. Porównując odsetek kobiet zamieszkałych na wsi wg stanu na koniec pierwszego półrocza 2014 r. – 50,2 % można zauważyć, że dla mężczyzn wynosił o 0,4 % mniej tj. przyjął wartość na poziomie 49,8 % w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych mężczyzn (przyjmując za 100,0% ogół bezrobotnych kobiet lub mężczyzn).

TABELA 13. LICZBA BEZROBOTNYCH REJESTROWANYCH W PUP WEDŁUG PŁCI I MIEJSCA ZAMIESZKANIA, WOJEWÓDZTWO PODKARPACKIE, STAN NA KONIEC I PÓŁROCZA 2014 r.

Zmienne niezależne i zależne	Liczba bezrobotnych ogółem	Liczba bezrobotnych kobiet	Liczba bezrobotnych mężczyzn	Odsetki n=K=100%	Odsetki n=M=100%
---	1	2	3	4	5
Miasto	51 502	26 203	25 299	50,9	49,1
Wieś	85 124	42 728	42 396	50,2	49,8
Razem	136 626	68 931	67 695	50,5	49,5

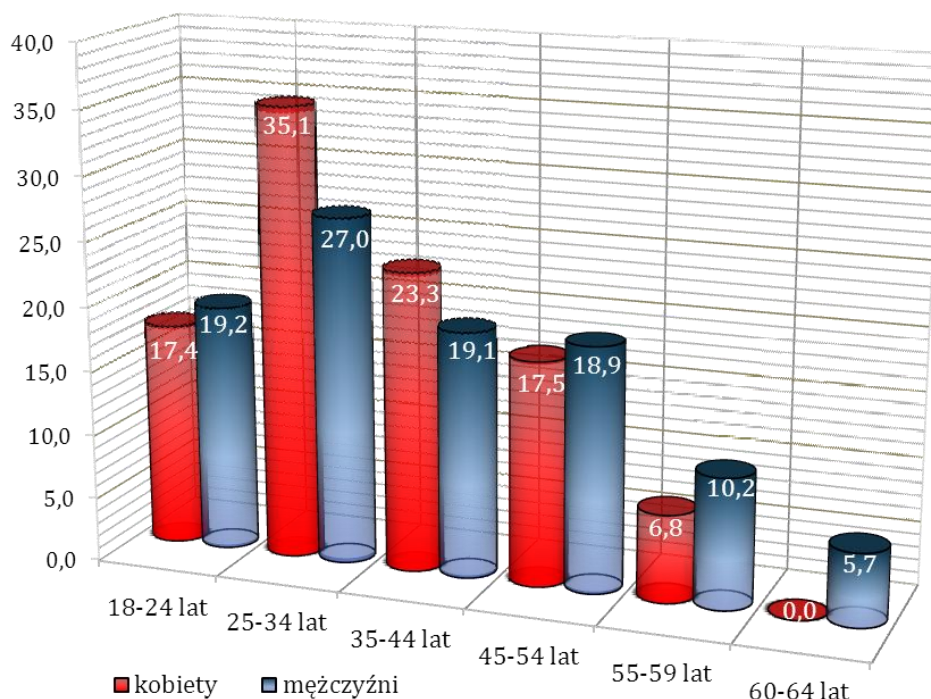
Najwyższe udziały kobiet zamieszkałych na wsi w ogólnej liczbie bezrobotnych kobiet odnotowano między innymi w następujących powiatach: przemyskim (100%)**, brzozowskim (92,5 %), krośnieńskim (89,7 %), krośnieńskim (89,7 %), strzyżowskim (88 %) i kolbuszowskim (87 %). Najniższy udział zanotowano w powiatach: stalowowolskim (40 %), mieleckim (52,9 %), sanockim (56,7 %), dębickim (57,8 %) i jarosławskim (60,8 %).¹⁰

¹⁰ ** W powiecie przemyskim za wyjątkiem miasta Przemyśla, wyłączonego na prawach powiatu grodzkiego brak jest innych miast w granicach administracyjnych tego powiatu. Z tej przyczyny udział procentowy osób bezrobotnych zamieszkałych na terenach wiejskich w ramach powiatu przemyskiego wynosi 100 % również w grupie bezrobotnych kobiet, co stanowi wyjątek. Warto nadmienić, iż w przypadku pozostałych powiatów ziemskich, gdzie odnotowano bezrobotnych zamieszkałych na wsi zarówno liczba bezrobotnych na wsi jak i odsetek jest w większym stopniu zróżnicowany i zawiera się w przedziale od 40 % – wartość najniższa (powiat stalowowolski) do

3.4 Bezrobotne kobiety według wieku

Spśród ogółu bezrobotnych kobiet zarejestrowanych w urzędach pracy na koniec czerwca 2014 r. ponad 1/3 stanowiły osoby między wiekiem 25 i 34 lata. Drugą co do wielkości grupą były kobiety w wieku od 35 do 44 lat (23,3 %). Łącznie ww. grupy obejmowały 58,4 % w grupie zarejestrowanych w PUP bezrobotnych kobiet.

WYKRES 8. BEZROBOTNI WG PŁCI I WIEKU (STAN NA 30 CZERWCA 2014 roku, w %) *

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MPiPS-01 załącznik nr 1 bezrobotni oraz poszukujący pracy według czasu pozostawania bez pracy, wieku, poziomu wykształcenia i stażu pracy.

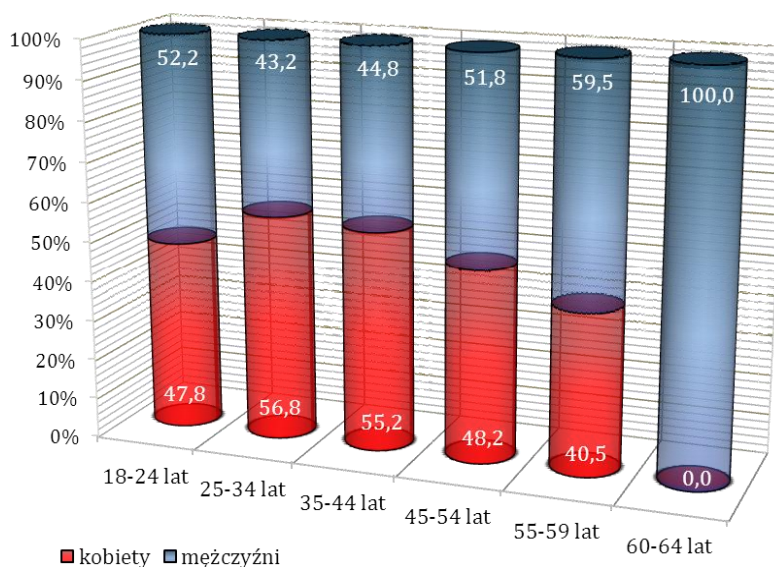
* Odsetki obliczone zostały przyjmując za 100,0% dla grupy kobiet – liczbę bezrobotnych kobiet ogółem, a dla grupy mężczyzn liczbę bezrobotnych mężczyzn ogółem. Dane prezentują rozkład wieku rozłącznie dla grupy kobiet $N_K=100\%$ i w grupie mężczyzn $N_M=100\%$.

Porównując poszczególne wartości z danymi dla mężczyzn /wykres nr 9/ zauważymy, że problem kumulacji bezrobocia częściej dotyka młode kobiety niż mężczyzn, szczególnie gdy chodzi o wiek tzw. produkcyjny lub przedziały wieku mobilnego. W dwóch przedziałach kobiety stanowiły większość tj. od 25 do 34 lat (56,8 % ogółu bezrobotnych w tej grupie wiekowej) i 35 do 44 lat (55,2 %).

92,5% – wartość najwyższa (powiat brzozowski). Różnica pomiędzy tymi wartościami wyniosła 52,4 pkt. proc., co dowodzi znacznemu zróżnicowaniu przestrzennemu omawianego wskaźnika wg poszczególnych powiatów w województwie podkarpackim.

W powiecie bieszczadzkim odnotowano, gdzie odnotowano bezrobotnych zamieszkałych na wsi zarówno liczba bezrobotnych na wsi jak i odsetek jest w większym stopniu zróżnicowany i zawiera się w przedziale od 42,7 % – wartość najniższa (powiat stalowowolski) do 90,8% – wartość najwyższa (powiat brzozowski). Różnica pomiędzy tymi wartościami wyniosła 48,1 pkt. proc., co dowodzi znacznego zróżnicowania przestrzennego omawianego wskaźnika w poszczególnych powiatach województwa podkarpackiego. Podobną prawidłowość odnotowujemy również w zbiorowości bezrobotnych kobiet.

WYKRES 9. BEZROBOTNE W PODZIALE NA PŁEĆ (STAN NA 30 CZERWCA 2014 roku, w %)*

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MPiPS-01 załącznik nr 1 bezrobotni oraz poszukujący pracy według czasu pozostawania bez pracy, wieku, poziomu wykształcenia i stażu pracy.

* Odsetki obliczone zostały przyjmując za 100,0% zarówno dla grupy kobiet jak i mężczyzn liczbę bezrobotnych ogółem dla danego przedziału wiekowego. Wartości procentowe zawarte na poszczególnych słupkach wykresu prezentują rozkład zmiennej niezależnej (w tym przypadku płci) w konkretnym przedziale wieku.

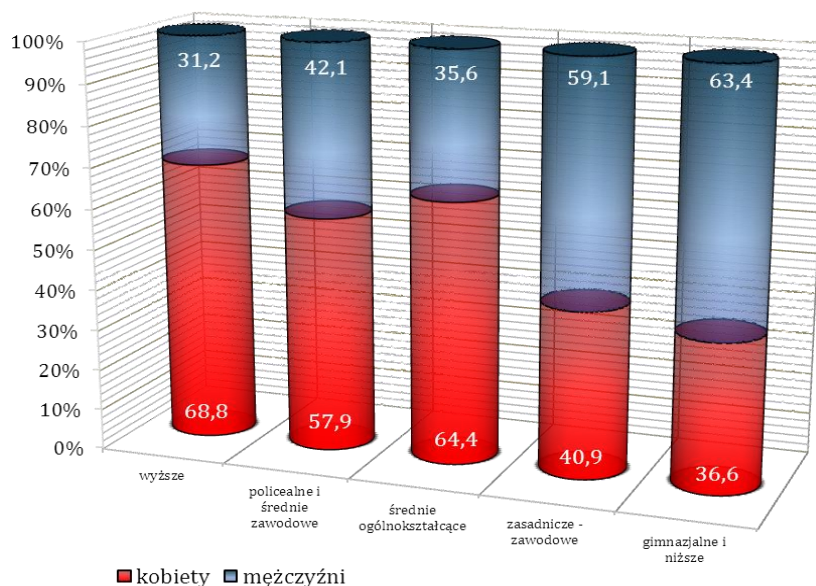
Najmniej bezrobotnych kobiet (40,5 %) zarejestrowanych było w przedziale wiekowym 55–59 lat. W tym przedziale, jak i w starszych grupach wieku oraz dotyczących osób po 45 roku życia dominują mężczyźni, którzy stanowili odpowiednio: 51,8 % w wieku 45–54 lat i 59,5 % w wieku 55–59 lat.

Jeśli zestawimy strukturę bezrobotnych kobiet w grupach wieku z danymi według stanu na koniec I półrocza 2013 r. (najbliższy okres analogiczny w szeregu czasowym) zauważymy w większości przedziałów spadek liczby bezrobotnych kobiet. Wzrost odnotowano tylko w jednej grupie od 55 do 59 lat (o 548 kobiet). W pozostałych grupach wiekowych odnotowano spadki.

3.5 Bezrobotne kobiety według wykształcenia

Porównując poszczególne poziomy wykształcenia wg stanu na koniec I półrocza 2014 r. wykształcenie zarówno kobiet jak i mężczyzn w strukturze bezrobocia rejestrowanego w powiatowych urzędach pracy należy zauważyć, iż kobiety przeważają w trzech poziomach wykształcenia: wyższym (68,8 %), średnim ogólnokształcącym (64,4 %), a także policealnym i średnim zawodowym (57,9 %). Mężczyźni natomiast znacznie częściej legitymują się wykształceniem zasadniczym zawodowym (59,1 %) oraz gimnazjalnym lub niższym (63,4 %).

WYKRES 10. BEZROBOTNI WG WYKSZTAŁCENIA (STAN NA 30 CZERWCA 2014 roku, w %) *

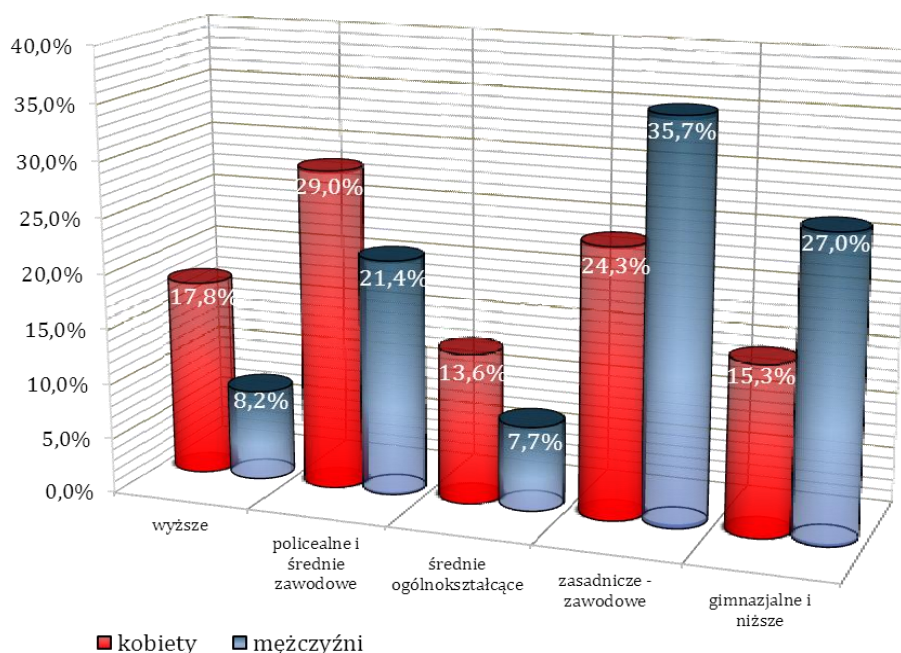

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MPiPS-01 załącznik nr 1 bezrobotni oraz poszukujący pracy według czasu pozostawania bez pracy, wieku, poziomu wykształcenia i stażu pracy.

* Odsetki zostały obliczone przyjmując za 100,0% zarówno dla grupy bezrobotnych kobiet jak i mężczyzn ogólną liczbę bezrobotnych w danym poziomie wykształcenia. Poszczególne wartości procentowe pokazują jaki jest rozkład na płeć w danym poziomie wykształcenia.

Na koniec czerwca 2014 r. największy odsetek wśród bezrobotnych kobiet stanowiły osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym tj. 29 %. Drugą dość liczną grupę stanowiły kobiety o wykształceniu zasadniczo zawodowym (24,3 %) i wyższym (17,8 %). Najmniej zarejestrowanych kobiet posiadało wykształcenie średnie ogólnokształcące (13,6 %).

WYKRES 11. BEZROBOTNI WG WYKSZTAŁCENIA (STAN NA 30 CZERWCA 2014 roku, w%)

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MPiPS-01 załącznik nr 1 bezrobotni oraz poszukujący pracy według czasu pozostawania bez pracy, wieku, poziomu wykształcenia i stażu pracy.

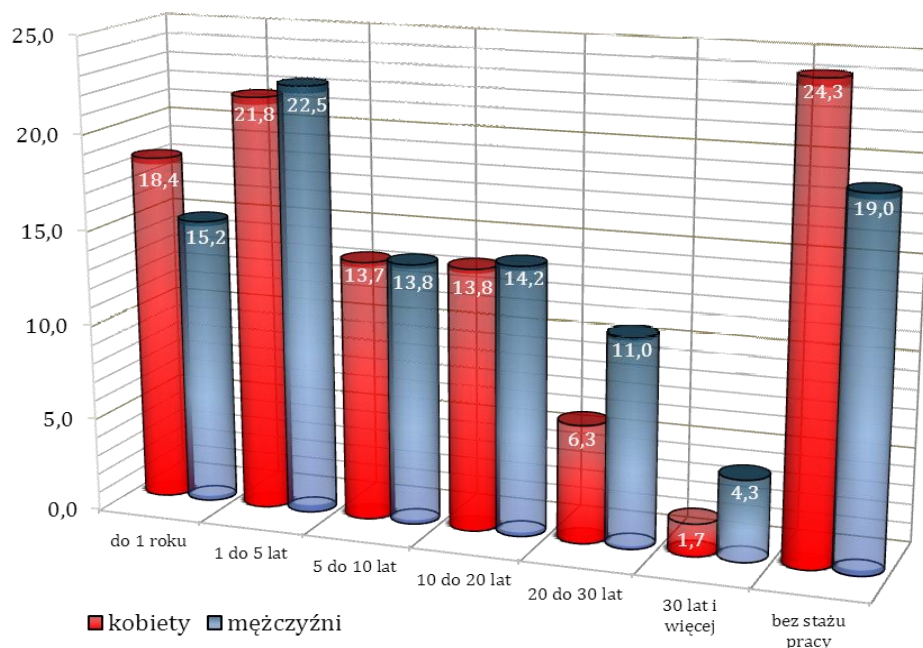
* Odsetki obliczone zostały przyjmując za 100,0% dla grupy kobiet – liczbę bezrobotnych kobiet ogółem, a dla grupy mężczyzn liczbę bezrobotnych mężczyzn ogółem. Dane prezentują rozkład wykształcenia w danej grupie płci.

W porównaniu do analogicznego stanu w roku poprzednim najbardziej zauważalny jest spadek liczby bezrobotnych kobiet we wszystkich poziomach wykształcenia. Największy spadek liczby bezrobotnych kobiet nastąpił w grupie z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym tj. o 1 248 osób.

3.6 Bezrobotne kobiety według stażu pracy

Spośród ogółu zarejestrowanych kobiet według stanu na koniec czerwca br. mniej niż $\frac{1}{3}$ (24,3 %) stanowiły osoby nie posiadające dotychczas żadnego stażu pracy. Nieco ponad $\frac{1}{5}$ tj. 21,8 % zarejestrowanych bezrobotnych kobiet posiadała staż pracy od 1 do 5 lat. Warto nadmienić, że najmniejsza grupa kobiet (1,7%) była związana z bardzo długim stażem pracy – 30 lat i więcej, a najliczniejsza deficytem stażu pracy (24,3 %).

WYKRES 12. BEZROBOTNI WG STAŻU PRACY (STAN NA 30 CZERWCA 2014 roku, w %)

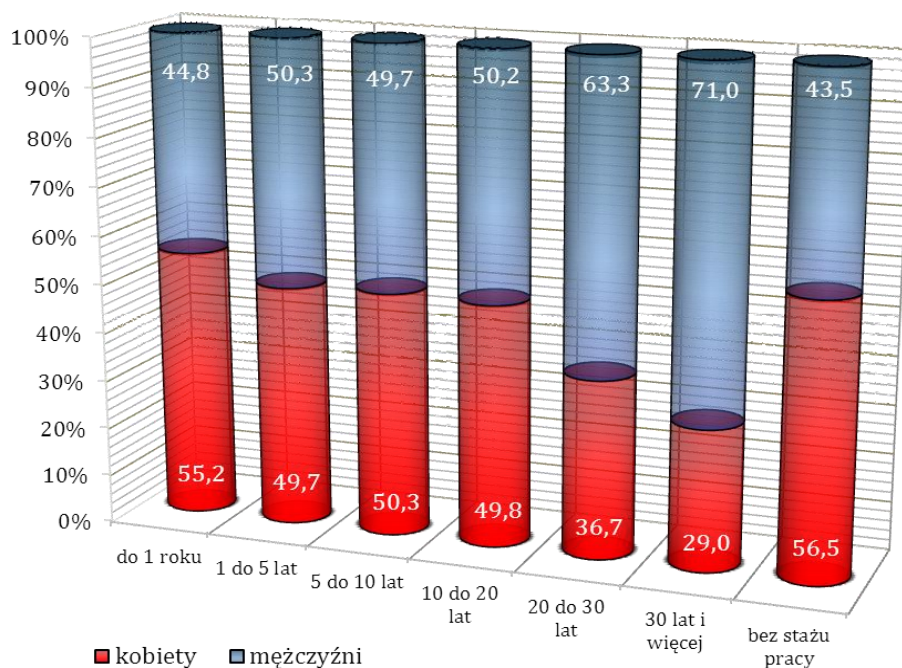
Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MPiPS-01 załącznik nr 1 bezrobotni oraz poszukujący pracy według czasu pozostawania bez pracy, wieku, poziomu wykształcenia i stażu pracy.

* Odsetki obliczone zostały przyjmując za 100,0% dla grupy kobiet – liczbę bezrobotnych kobiet ogółem, a dla grupy mężczyzn liczbę bezrobotnych mężczyzn ogółem. Dane prezentują rozkład wykształcenia w danej grupie płci.

* Odsetki obliczone zostały przyjmując za 100,0% ogół bezrobotnych w danej grupie stażu pracy. Wartości liczbowe pokazują rozkład analizowanej zmiennej niezależnej (płci) w danym przedziale stażu pracy.

Porównując opisaną strukturę kobiet z danymi dotyczącymi mężczyzn zauważymy, że kobiety przeważają wśród bezrobotnych bez stażu zawodowego (56,5% bezrobotnych w tej grupie) oraz wśród osób mających bardzo krótki staż pracy (do 1 roku – 55,2 %) oraz od 5 do 10 lat (50,3 %). W pozostałych przedziałach stanowią mniejszość, gdzie przeważają mężczyźni tj. wśród osób bezrobotnych ze stażem: 1-5 lat (50,3%), 10-20 lat (50,2%) oraz znacznie w dwóch końcowych przedziałach tj. ze znacznym stażem pracy: od 20 do 30 lat (63,3 %) i 30 lat i więcej (71,0 %).

WYKRES 13. BEZROBOTNI WG STAŻU PRACY (STAN NA 30 CZERWCA 2014 roku, w %).*

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MPiPS-01 załącznik nr 1 bezrobotni oraz poszukujący pracy według czasu pozostawania bez pracy, wieku, poziomu wykształcenia i stażu pracy.

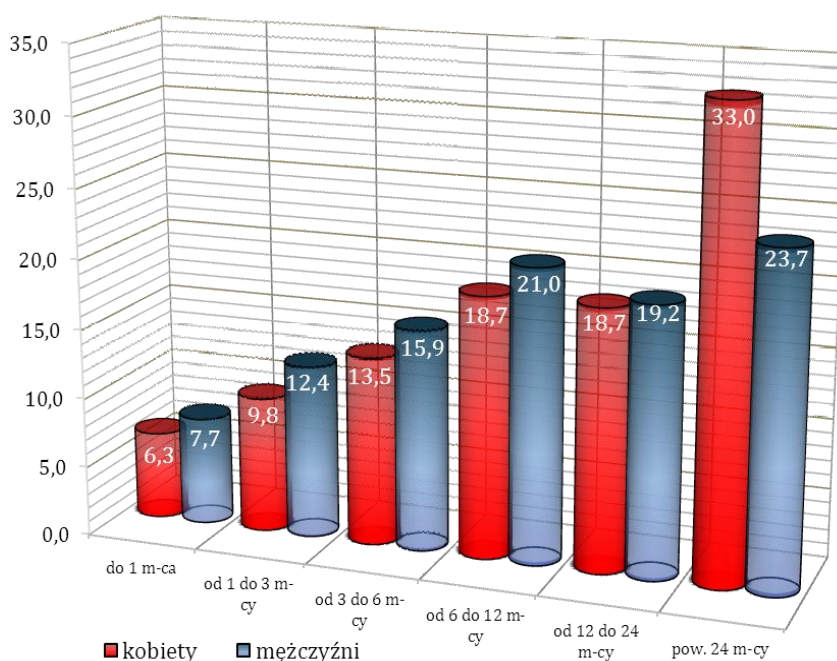
* Odsetki obliczone zostały przyjmując za 100,0% dla grupy kobiet – liczbę bezrobotnych kobiet ogółem, a dla grupy mężczyzn liczbę bezrobotnych mężczyzn ogółem. Dane prezentują rozkład wykształcenia w danej grupie płci.

W porównaniu omawianego półrocza do stanu z końca czerwca 2013 r. wzrosła liczba bezrobotnych kobiet w dwóch skrajnych grupach stażu pracy tj. do 1 roku i 30 lat i więcej. Zmniejszyła się liczba bezrobotnych kobiet w pięciu pozostałych grupach. Dotyczyło to bezrobotnych kobiet nie posiadających stażu pracy (najliczniejszy spadek o 2 342 kobiety) oraz posiadających staż pracy w przedziałach: od 1–5, 5-10, 10-20 oraz 20–30 lat.

3.7 Bezrobotne kobiety według czasu pozostawania bez pracy

Analizując czas pozostawania bez pracy w grupie bezrobotnych kobiet zauważymy, iż przeważają bezrobotni w dłuższym okresie czasu tj. kobiety pozostające bez pracy powyżej 24 miesięcy (33%). Na koniec czerwca 2014 r. na terenie województwa podkarpackiego 51,7% bezrobotnych kobiet pozostawała bez pracy powyżej roku, w tym 18,7% powyżej 12 miesięcy, a 33% powyżej dwóch lat. Kolejną grupę stanowiły kobiety, które nie zdobyły pracy i w okresie od 6 do 12 miesięcy pozostawały w ewidencji powiatowych urzędów pracy tj 18,7 % ogółu bezrobotnych kobiet.

WYKRES 14. BEZROBOTNI WG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY
(STAN NA 30 CZERWCA 2014 roku, w %.)

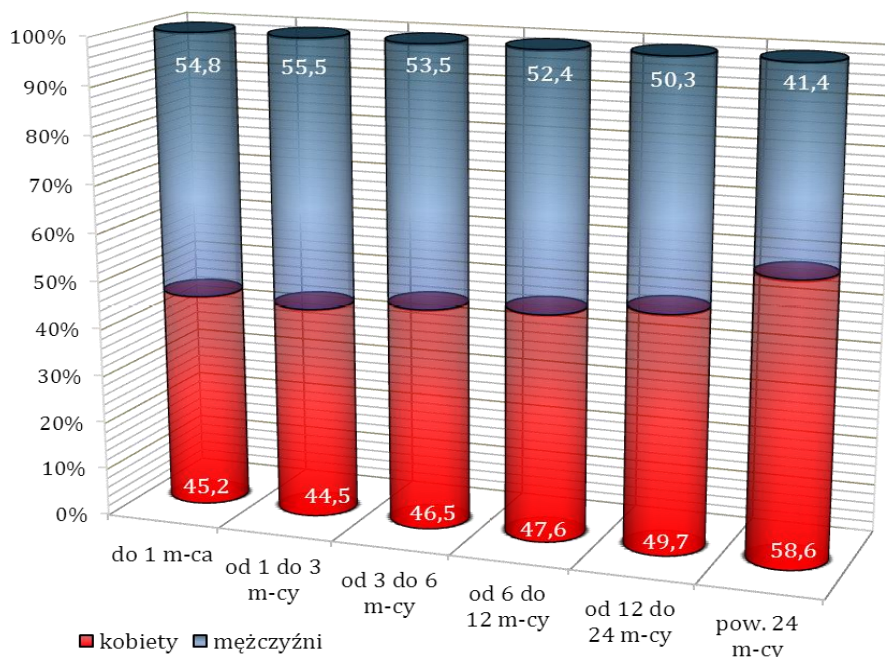

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MPiPS-01 załącznik nr 1 bezrobotni oraz poszukujący pracy według czasu pozostawania bez pracy, wieku, poziomu wykształcenia i stażu pracy.

* Odsetki obliczone zostały przyjmując za 100,0% dla grupy kobiet – liczbę bezrobotnych kobiet ogółem, a dla grupy mężczyzn liczbę bezrobotnych mężczyzn ogółem. Rozkład poszczególnych wartości procentowych czasu pozostawania bez zatrudnienia prezentowany jest w danej grupie płci.

Najmniej w rejestrach urzędów pracy odnotowano bezrobotnych kobiet, które pozostawały bez pracy od 1 miesiąca tj. 6,3 %. Dane zaprezentowane na wykresie nr 15 potwierdzają niekorzystny dla kobiet zarejestrowanych w PUP rozkład procentowy. Kobiety znacznie częściej niż mężczyźni pozostają bez pracy powyżej 24 miesięcy, a mężczyźni częściej nie mają zatrudnienia w pozostałych krótszych okresach czasu pozostawania bez zatrudnienia.

WYKRES 15. BEZROBOTNI WG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY
(STAN NA 30 CZERWCA 2014 roku, w %)*

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MPiPS-01 załącznik nr 1 bezrobotni oraz poszukujący pracy według czasu pozostawania bez pracy, wieku, poziomu wykształcenia i stażu pracy.

* Odsetki obliczone zostały przyjmując za 100,0% zarówno dla grupy bezrobotnych kobiet i mężczyzn liczbę bezrobotnych ogółem w danej grupie czasu pozostawania bez zatrudnienia. Dane pokazują rozkład na płeć w danym czasie pozostawania bez zatrudnienia.

Zestawiając powyższe informacje, wygenerowane w ramach obowiązującej sprawozdawczości rynku pracy według stanu na koniec czerwca 2014 roku z danymi obowiązującymi w końcu pierwszego półrocza 2013 r. zauważymy spadek liczby bezrobotnych kobiet pozostających bez pracy we wszystkich przedziałach pozostawania bez zatrudnienia, w tym najliczniejszy nastąpił w terminie od 6 do 12 miesięcy (o 1 673 kobiety). Spadki na mniejszym poziomie odnotowano także wśród pozostałych przedziałów, gdzie najliczniejsze dotyczyły grup od 3-6 miesięcy i od 1 do 3 miesięcy czasu pozostawania bez pracy.

3.8 Bezrobotne kobiety według Polskiej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej

Na koniec czerwca 2014 r. zbiorowość bezrobotnych kobiet, które pracowały przed zarejestrowaniem się w powiatowych urzędach pracy wynosiła 52 177 osób tj. 75,7 % ogółu bezrobotnych kobiet (w końcu czerwca 2013 r. – 53 850 tj. 73,8 %). Spośród bezrobotnych kobiet poprzednio pracujących :

- 40 839 osób tj. 78,3 % pracowało wcześniej w zakładach sektora prywatnego (w czerwcu 2013 r. – 41 749 osoby tj. 77,5 %),
- 8 166 osób tj. 15,7 % w zakładach sektora publicznego (w czerwcu 2013 r. – 8 889 osoby tj. 16,5 %),
- 3 172 osób tj. 6,1 % (w czerwcu 2013 r. – 3 212 osób tj. 6 %) w zakładach o niezidentyfikowanym rodzaju działalności.

Najwięcej bezrobotnych kobiet pracowało poprzednio w zakładach pracy należących do sekcji: handel i naprawy (14 192), przetwórstwo przemysłowe (10 666), działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi (2 981), działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (2 426), edukacja (2 398), administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne (2 161), opieka zdrowotna i pomoc społeczna (1 994). Najmniejsza ilość bezrobotnych kobiet /zatrudnionych w wybranych sekcjach charakterystycznych dla regionalnej gospodarki/ pracowała wcześniej w zakładach zaliczanych do następujących sekcji: wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych (51), działalność powiązana z obsługą rynku nieruchomości (396) i informacja i komunikacja (378),

TABELA 14. BEZROBOTNE KOBIETY POPRZEDNIO PRACUJĄCE WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

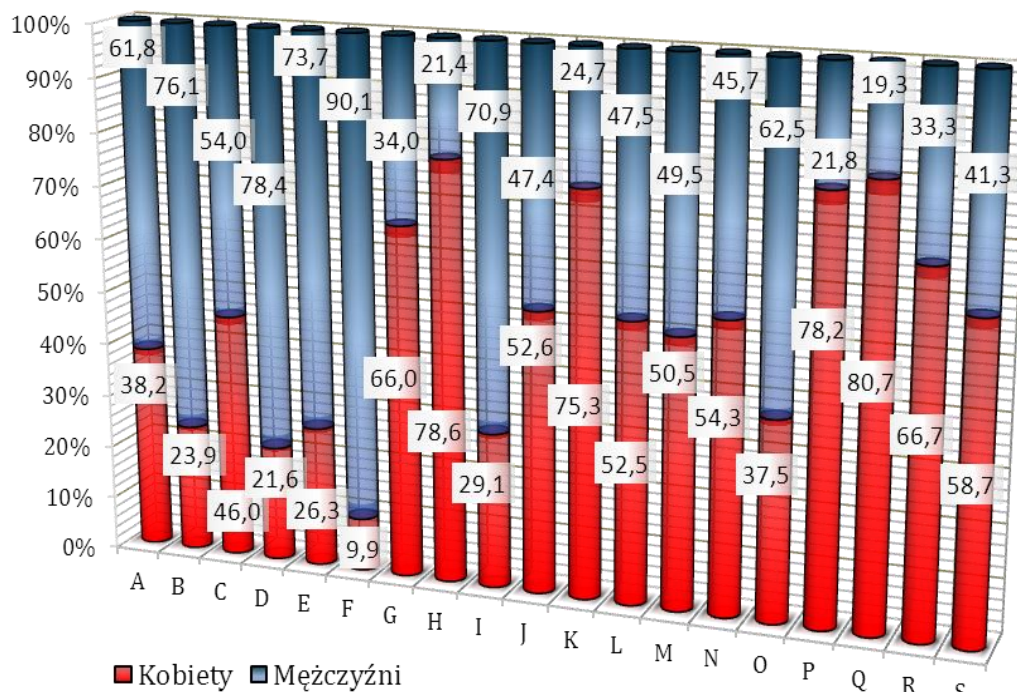
Lp.	Wybrane sekcje klasyfikacji działalności gospodarczej	Bezrobotne kobiety poprzednio pracujące według stanu na 30 czerwca 2014 r.	w tym: ze zwolnień z przyczyn dotyczących zakładu pracy
--	1	2	3
1	Bezrobotne kobiety poprzednio pracujące /razem/	52 177	3 140
z tego			
2	Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych i motocykli	14 192	918
3	Przetwórstwo przemysłowe	10 666	905
4	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	2 981	171
5	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	2 426	75
6	Edukacja	2 398	95
7	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	2 161	19

8	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1 994	117
9	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1 620	86
10	Budownictwo	1 342	116
11	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1 136	31
12	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1 092	26
13	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	938	101
14	Transport i gospodarka magazynowa	924	152
15	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	396	25
16	Informacja i komunikacja	378	35

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MPiPS-01 załącznik nr 2 bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy, poszukujący pracy oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej.

Na poniższym wykresie zamieszczono podział osób bezrobotnych poprzednio pracujących na płęć i sektory gospodarki.

WYKRES 16. BEZROBOTNI POPRZEDNIO PRACUJĄCY I POZOSTAJĄCY BEZ ZATRUDNIENIA WEDŁUG PŁĘCI I SEKCJI PKD. STAN NA 30 CZERWCA 2014 r.

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MPiPS-01 załącznik nr 2 bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy, poszukujący pracy oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej.

* Odsetki obliczone zostały przyjmując za 100,0% wartości ogółem dla poszczególnych sekcji PKD.

Legenda: Sekcje Polskiej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej

A	ROLNICTWO, LEŚNICTWO, ŁOWIECTWO I RYBACTWO (A)
B	GÓRNICTWO I WYDOBYWANIE (B)
C	PRZETWÓRSTWO PRZEMYSŁOWE (C)
D	WYTWARZANIE I ZAOPATRYWANIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ, GAZ, PARĘ WODNĄ, GORĄCĄ WODĘ I POWIETRZE DO URZĄDZEŃ KLIMATYZACYJNYCH (D)
E	DOSTAWA WODY; GOSPODAROWANIE ŚCIEKAMI I ODPADAMI ORAZ DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z REKULTYWACJĄ (E)
F	BUDOWNICTWO (F)
G	HANDEL HURTOWY I DETALICZNY; NAPRAWA POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH, WŁĄCZAJĄC MOTOCYKLE (G)
H	TRANSPORT I GOSPODARKA MAGAZYNOWA (H)
I	DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z ZAKWATEROWANIEM I USŁUGAMI GASTRONOMICZNYMI (I)
J	INFORMACJA I KOMUNIKACJA (J)
K	DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA I UBEZPIECZENIOWA (K)
L	DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z OBSŁUGĄ RYNKU NIERUCHOMOŚCI (L)
M	DZIAŁALNOŚĆ PROFESJONALNA, NAUKOWA I TECHNICZNA (M)
N	DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE USŁUG ADMINISTROWANIA I DZIAŁALNOŚĆ WSPIERAJĄCA (N)
O	ADMINISTRACJA PUBLICZNA I OBRONA NARODOWA; OBOWIĄZKOWE ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNE (O)
P	EDUKACJA (P)
Q	OPIEKA ZDROWOTNA I POMOC SPOŁECZNA (Q)
R	DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z KULTURĄ, ROZRYWKĄ I REKREACJĄ (R)
S	POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA (S)

W porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego spadki liczby bezrobotnych kobiet poprzednio pracujących nastąpiły w większości sekcji polskiej klasyfikacji działalności gospodarczej. Kumulatywnie największe miały miejsce między innymi w następujących: handel hurtowy i detaliczny (spadek o 829 kobiet), przetwórstwo przemysłowe (744), administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne (154), edukacja (146), działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi (105). Poza ww. zmniejszeniem się liczby bezrobotnych kobiet odnotowano wzrosty. Jednakże należy zaznaczyć, że zwiększenie się liczby bezrobotnych kobiet dotyczyło znikomej liczby sekcji. Wzrosty nastąpiły w następujących przykładowych sekcjach: działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (294), działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (104), działalność związana z kulturą rozrywką i rekreacją (72), działalność finansowa i ubezpieczeniowa (32) i budownictwo (29).

3.9 Bezrobotne kobiety według zawodów

W I półroczu 2014 r. wśród bezrobotnych kobiet zarejestrowanych w urzędach pracy najwięcej reprezentowało następujące grupy zawodów:

- pracownicy usług osobistych i sprzedawcy – 16 604 bezrobotne kobiety,

- technicy i inny średni personel – 10 352,
- specjaliści – 10 034,
- robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 8 801,
- pracownicy przy pracach prostych – 3 733,
- pracownicy biurowi – 3 157.

Sporą grupę stanowiły kobiety bez zawodu (13 077 tj. 23,4% ogółu bezrobotnych kobiet w zawodach). Najmniej bezrobotnych kobiet zarejestrowanych było w następujących grupach zawodów: przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy – 196, rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy – 1 297, operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń – 1 680.

TABELA 15. BEZROBOTNE KOBIETY WEDŁUG GRUP ZAWODÓW

Lp.	Grupy zawodów według klasyfikacji zawodów i specjalności	kody zaw.	stan na 31 grudnia 2013 r.	stan na 30 czerwca 2014 r.	wzrost lub spadek w stosunku do 31 grudnia 2013 r. (liczba)
---	1	2	3	4	5
1	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	1	185	196	11
2	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni	11	22	24	2
3	Kierownicy ds. zarządzania i handlu	12	79	96	17
4	Kierownicy ds. produkcji i usług	13	33	27	-6
5	Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych	14	51	49	-2
6	Specjaliści	2	11973	10 034	-1 939
7	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	21	1618	1 273	-345
8	Specjaliści ds. zdrowia	22	853	693	-160
9	Specjaliści nauczania i wychowania	23	2644	2 223	-421
10	Specjaliści ds. ekonomicznych i zarządzania	24	3878	3 361	-517
11	Specjaliści ds. technologii informacyjno-komunikacyjnych	25	62	50	-12
12	Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	26	2918	2 434	-484
13	Technicy i inny średni personel	3	11801	10 352	-1 449
14	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	31	3812	3 312	-500
15	Średni personel ds. zdrowia	32	2781	2 357	-424
16	Średni personel ds. biznesu i administracji	33	4189	3 784	-405

17	Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny	34	824	717	-107
18	Technicy informatycy	35	195	182	-13
19	Pracownicy biurowi	4	3431	3 157	-274
20	Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	41	1552	1 452	-100
21	Pracownicy obsługi klienta	42	904	812	-92
22	Pracownicy ds. finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	43	812	735	-77
23	Pozostali pracownicy obsługi biura	44	163	158	-5
24	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	5	18192	16 604	-1 588
25	Pracownicy usług osobistych	51	7753	6 849	-904
26	Sprzedawcy i pokrewni	52	9833	9 186	-647
27	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	53	535	516	-19
28	Pracownicy usług ochrony	54	71	53	-18
29	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	6	1527	1 297	-230
30	Rolnicy produkcji towarowej	61	1312	1 131	-181
31	Leśnicy i rybacy	62	132	97	-35
32	Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	63	83	69	-14
33	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	7	9696	8 801	-895
34	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	71	262	253	-9
35	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	72	856	785	-71
36	Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	73	1130	1 015	-115
37	Elektrycy i elektronicy	74	169	151	-18
38	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	75	7279	6 597	-682
39	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	8	1901	1 680	-221
40	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	81	1378	1 198	-180
41	Monterzy	82	423	390	-33
42	Kierowcy i operatorzy pojazdów	83	100	92	-8
43	Pracownicy przy pracach prostych	9	4189	3 733	-456
44	Pomoce domowe i sprzątaczk	91	1758	1 618	-140
45	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie	92	144	94	-50
46	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	93	1401	1 223	-178
47	Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	94	483	425	-58

48	Sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach	95	12	14	2
49	Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	96	391	359	-32
50	Siły zbrojne	0	0	0	0
51	Oficerowie sił zbrojnych	01	0	0	0
52	Podoficerowie sił zbrojnych	02	0	0	0
53	Żołnierze szeregowi	03	0	0	0
54	Bez zawodu	A	14520	13 077	-1 443
55	Bezrobotni w zawodach	B	62 895	55 854	-7 041
56	Ogółem	AB	77 415	68 931	-8 484

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MPiPS – 01 załącznik nr 3 Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności.

IV. Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Uwzględniając definicje wynikające z ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. „O promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy” z późniejszymi zmianami, wśród ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy na koniec I półrocza 2014 r. odnotowano również:

- 24 976 bezrobotnych do 25 roku życia tj. 18,3 %, (w końcu I półrocza 2013 r. 30 182 osób tj. 20,7 %),
- 86 369 długotrwale bezrobotnych tj. 63,2 %, (w końcu I półrocza 2013 r. – 84 983 osoby tj. 58,3 %),
- 28 163 bezrobotnych powyżej 50 roku życia tj. 20,6 %, (w końcu I półrocza 2013 r. – 26 929 tj. 18,5 %),
- 6 136 bezrobotnych niepełnosprawnych tj. 4,5 % ogólnej liczby bezrobotnych, (w końcu I półrocza 2013 r. – 5 972 osób –4,1 %),
- 36 068 bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych tj. 26,4 %, (w końcu I półrocza 2013 r. – 37 674 osób tj. 25,8 %),
- 7 891 bezrobotnych samotnie wychowujących, co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia tj. 5,8 % ogółu bezrobotnych (w końcu I półrocza 2013 r. – 7 933 osób tj. 5,4 %).

TABELA 16. BEZROBOTNI W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY
WEDŁUG STANU NA 30 CZERWCA 2014 r.

Lp	WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA BEZRO- BOTNYCH OGÓŁEM	%*	KOBIETY	%**	MĘŻCZYŹNI	%**
----	------------------	---------------------------------------	----	---------	-----	-----------	-----

---	1	2	3	4	5	6	7
1	bezrobotni do 25 roku życia	24 976	18,3	11 936	8,7	13 040	9,5
2	długotrwale bezrobotni	86 369	63,2	46 391	34,0	39 978	29,3
3	kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka ¹¹	---	---	18 567	26,9	---	---
4	bezrobotni powyżej 50 roku życia	28 163	20,6	10 826	7,9	17 337	12,7
5	bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych	36 068	26,4	17 909	13,1	18 159	13,3
6	bezrobotni bez doświadczenia zawodowego	38 968	28,5	21 691	15,9	17 277	12,6
7	bezrobotni bez wykształcenia średniego	69 735	51,0	27 291	20,0	42 444	31,1
8	bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 r. życia	7 891	5,8	6 367	4,7	1 524	1,1
9	bezrobotni, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia	1 951	1,4	59	0,04	1 892	1,4
10	bezrobotni niepełnosprawni	6 136	4,5	2 885	2,1	3 251	2,4
11	bezrobotni po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego	372	0,27	283	0,21	89	0,07

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MPiPS – 01 za czerwiec 2014 r.

*Dane dotyczące udziału ogółu osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy wyliczone zostały w stosunku do ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych.

**Dane dotyczące udziału bezrobotnych kobiet oraz mężczyzn będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy wyliczone zostały również w stosunku do ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych.

V. Pozostałe grupy osób ujmowane w statystykach urzędów pracy

W powiatowych urzędach pracy w województwie podkarpackim na koniec czerwca 2014 r. poza grupą bezrobotnych, zarejestrowano 2 554 osób poszukujących pracy, w tym 1 347 niepełnosprawnych i niepozostających w zatrudnieniu (w końcu I półrocza 2013 r. analogicznie: 2 645 i 1 348).

TABELA 17. ZESTAWIENIE POZOSTAŁYCH GRUP BEZROBOTNYCH ODNOTOWANYCH W STATYSTYKACH POWIATOWYCH URZĘDÓW PRACY. STAN NA 30 CZERWCA 2014 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA BEZROBOTNYCH OGÓŁEM	%*	KOBIETY	%**	MĘŻCZYŹNI	%**
1	2	3	4	5	6	7
Bezrobotni poprzednio pracujący, zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	6 210	4,5	3 140	2,3	3 070	2,2
Bezrobotni w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki w tym:	3 894	2,9	2 312	1,7	1 582	1,2
Bezrobotni, którzy ukończyli szkołę wyższą do 27 roku życia	1 566	1,1	1 025	0,8	541	0,4

¹¹ Odsetki wykazane zostały w stosunku do ogólnej liczby bezrobotnych kobiet.

VI. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej ¹²

Pomimo odnotowanych symptomów ożywienia gospodarczego obserwujemy nadal w woj. podkarpackim znikomą w stosunku do potrzeb i ilości zarejestrowanych osób bezrobotnych liczbę wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej zgłoszonych do powiatowych urzędów pracy. Warto nadmienić o rejestrowanym już od dłuższego czasu przestrzennym zróżnicowaniu ofert i zachodzących w tym samym czasie dysproporcjach, które dotyczą nie tylko nominalnej liczby ofert pracy, ale i ich jakości, w tym problemów związanych z rodzajem i trwałością stosunku pracy, wysokością wynagrodzenia za świadczoną pracę w danym zawodzie w stosunku do wysokości tego wynagrodzenia w innych rejonach kraju i niezbędnych kosztów utrzymania. Sytuacja prozatrudnieniowa mogła ulec pogorszeniu w wyniku wpływu niekorzystnych efektów kryzysu gospodarczego i aktualnej gospodarczej w ogóle, w tym ekonomiki w zakresie handlu zagranicznego z państwami za wschodnią granicą RP. W niektórych regionach na zachodzie Europy następowały znaczne przemiany cywilizacyjne prowadzące do szeregu pozytywnych zjawisk społecznych, w tym między innymi znacznego wzrostu poziomu i jakości życia. Nie wiadomo jednak czy nadal uda się utrzymać dodatni poziom wzrostu gospodarczego i wynegocjować korzystne warunki wymiany gospodarczej w umowach bilateralnych lub trójstronnych. ¹³

Zagadnienia trwałości stosunku pracy różnicują się zależnie od posiadanych przez osoby bezrobotne kwalifikacji i aktualnych umiejętności zawodowych. Znaczną część oferty powiatowych urzędów pracy w zakresie zagospodarowania zasobów ludzkich stanowią wolne miejsca pracy, które obejmują również miejsca aktywizacji zawodowej. W analizowanym półroczu większość ofert dotyczyła sektora handlu i usług, administracji publicznej oraz zawodów techników, robotników przemysłowych i rzemieślników związanych z wykształceniem średnim technicznym i zawodowym. Pracodawcy często zgłaszają do PUP zapotrzebowanie na pracowników do wykonywania prac prostych.

¹² Oferta pracy czyli wolne miejsce pracy i aktywizacji zawodowej oznacza zgłoszenie przez pracodawcę do powiatowego urzędu pracy co najmniej jednego wolnego miejsca zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej (tj. wykonywanie określonej pracy lub usługi w wyniku zawarcia przez strony określonej umowy cywilnoprawnej) dla uzyskania fachowej pomocy w znalezieniu odpowiedniego pracownika. Wolne miejsce pracy lub aktywizacji zawodowej (oferta pracy) jest to również miejsce aktywizacji zawodowej zgłoszone przez osoby zainteresowane do PUP i przyjęte do realizacji (staż, przygotowanie zawodowe osób dorosłych, prace społecznie użyteczne). Źródło definicji: Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. „O promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy” Dz. U. Nr 99 poz. 1001, z późniejszymi zmianami.

¹³ Procesy wzrostu gospodarczego następują zwykle po okresach spadku. Nie wiadomo jednakże czy w skali kraju uda się utrzymać dodatni wzrost gospodarczy i również niski poziom inflacji przy jednoczesnym wzroście wydatków gospodarstw domowych na konsumpcję.

Znaczną część tj. 50,5 % wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej objęły oferty subsydiowane ze środków publicznych, głównie z Funduszu Pracy. W okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2014 r. pracodawcy zgłosili do powiatowych urzędów pracy łącznie 31 924 wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej (w okresie pierwszego półrocza 2013 r. – 31 113 ofert). Spośród ogólnej liczby zgłoszonych ofert 16 121 (50,5 % ogółu ofert) stanowiły oferty pracy subsydiowanej (w okresie I półrocza 2013 r. – 56,3 %). Pracodawcy z sektora publicznego zgłosili 6 947 ofert, co objęło 21,8 % ogółu ofert (w I półroczu 2013 r. 28 %). Pozostała wielkość tj. 78,2 % została zgłoszona przez pracodawców z sektora prywatnego. W okresie I półrocza 2013 r. sektor prywatny obejmował 71,9 % wszystkich zgłoszonych do powiatowych urzędów pracy wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej.

Poniższa tabela prezentuje rozkład wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej w powiatach. Na brak równowagi ilości ofert pracy wpływało wiele czynników, w tym między innymi nierównomierne nasycenie działalnością gospodarczą, deficyt sektora MŚP oraz zróżnicowanie przestrzenne i stan sieci komunikacyjnej na terenach położonych daleko od głównych szlaków handlowych w województwie.

TABELA 18. WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ (OFERTY PRACY) ZGŁOSZONE DO POWIATOWYCH URZĘDÓW PRACY W OKRESIE I PÓŁROCZA 2014 r.

Lp.	Powiaty	Liczba ofert pracy zgłoszonych w I półroczu 2014 r.	Z kolumny nr 2 :	kolumna 3:2 odsetek miejsc zatrudnienia wśród wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej	Z kolumny nr 3 :
			Miejsca zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej		Subsydiowane miejsca Zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej
---	1	2	3	4	5
1	bieszczadzki	491	254	51,7	66
2	brzozowski	877	320	36,5	214
3	dębicki	2 111	1 621	76,8	416
4	jarosławski	1 743	998	57,3	295
5	jasielski	965	528	54,7	230
6	kolbuszowski	874	540	61,8	153
7	krośnieński	535	319	59,6	130
8	leski	439	138	31,4	74
9	leżajski	956	361	37,8	88
10	lubaczowski	1 062	506	47,6	253
11	łańcucki	1 085	616	56,8	298
12	mielecki	3 215	2 457	76,4	465
13	niżański	880	466	53,0	246
14	przemyski	523	214	40,9	137
15	przeworski	1 331	428	32,2	137
16	ropczycko - sędziszowski	896	473	52,8	149
17	rzeszowski	1 324	978	73,9	65
18	sanocki	914	547	59,8	262

19	stalowowolski	1 561	1 008	64,6	132
20	strzyżowski	1 193	520	43,6	129
21	tarnobrzewski	811	488	60,2	101
22	Krosno	904	673	74,4	119
23	Przemyśl	1 011	504	49,9	174
24	Rzeszów	5 483	4 928	89,9	55
25	Tarnobrzeg	740	414	55,9	108
26	województwo	31 924	20 299	63,6	4 496

Źródło: Na podstawie sprawozdania o rynku pracy MPiPS-01.

W okresie I półrocza 2014 r. w większości powiatowych urzędów pracy miejsca zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej były w większości wśród wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej. Znaczny udział miejsc zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej odnotowano w Rzeszowie (89,9 %), powiecie dębickim (76,8 %), mieleckim (76,4 %) i Krośnie (74,4%). Najmniejsza liczba miejsc zatrudnienia wśród ogółu wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej ujętych łącznie dotyczyła następujących powiatów: leskiego (31,4 %), przeworskiego (32,2 %), brzozowskiego (36,5 %), leżajskiego (37,8 %), przemyskiego (40,9%), strzyżowskiego (43,6 %), lubaczowskiego (47,6%) i przemyskiego (49,9 %).

Średnio miesięcznie w okresie I półrocza 2014 r. na jedno wolne miejsce pracy i miejsce aktywizacji zawodowej przypadało 28 bezrobotnych (w analogicznym okresie ubiegłego roku 30 bezrobotnych).

TABELA 19. LICZBA BEZROBOTNYCH PRZYPADAJĄCYCH ŚREDNIO NA 1 WOLNE MIEJSCE PRACY I AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ W OKRESIE I PÓŁROCZA 2014 r.

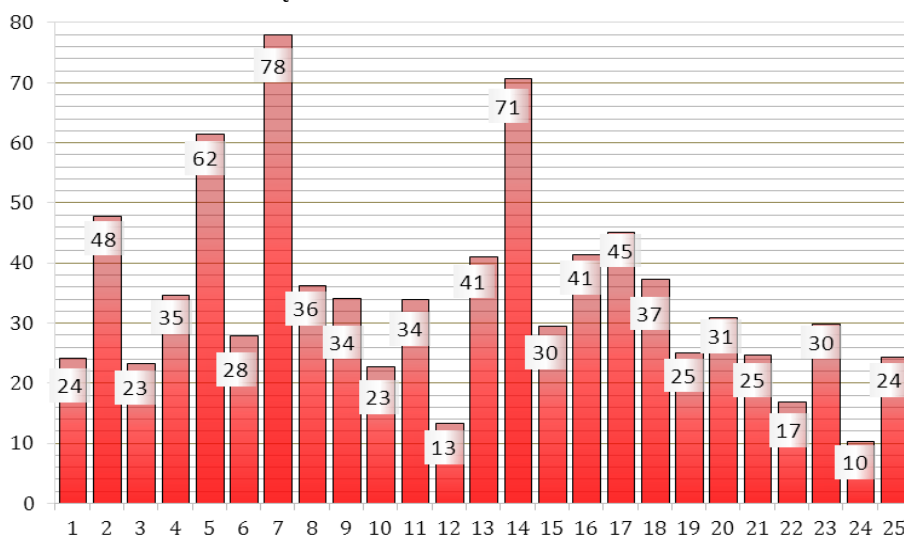
Lp.	Powiat	Liczba ofert pracy zgłoszonych w I półroczu 2014 r.	Liczba bezrobotnych przypadających na jedną ofertę pracy w okresie I półrocza 2014 r.
---	1	2	3
1	bieszczadzki	491	24
2	brzozowski	877	48
3	dębicki	2 111	23
4	jarosławski	1 743	35
5	jasielski	965	62
6	kolbuszowski	874	28
7	krośnieński	535	78
8	leski	439	36
9	leżajski	956	34
10	lubaczowski	1 062	23
11	łańcucki	1 085	34
12	mielecki	3 215	13

13	nizański	880	41
14	przemyski	523	71
15	przeworski	1 331	30
16	ropczycko - sędziszowski	896	41
17	rzeszowski	1 324	45
18	sanocki	914	37
19	stalowowolski	1 561	25
20	strzyżowski	1 193	31
21	tarnobrzeski	811	25
22	Krosno	904	17
23	Przemyśl	1 011	30
24	Rzeszów	5 483	10
25	Tarnobrzeg	740	24
26	województwo	31 924	28

Źródło: Na podstawie sprawozdania o rynku pracy MPiPS-01.

W okresie I półrocza 2014 r. w 15 powiatach liczba osób bezrobotnych przypadających na 1 ofertę pracy była równa lub wyższa od średniej dla województwa podkarpackiego. W pozostałych 10 powiatach lub miastach na prawach powiatów omawiana średnia była niższa. Wskaźnik ten był na korzystniejszym poziomie w przypadku miast niż w powiatach tzw. „ziemskich”. Najniższym charakteryzowały się takie miasta jak: Rzeszów (10 bezrobotnych na jedną ofertę pracy), powiat mielecki łącznie z Mielcem¹⁴ (13), Krosno (17), jak również powiaty lubaczowski i dębicki (po 23). Najmniej korzystny wskaźnik zarejestrowano w powiecie krośnieńskim (78), przemyskim (71), jasielskim (62), brzozowskim (48), rzeszowskim (45), ropczycko-sędziszowskim i nizańskim (po 41). Poniżej zaprezentowano na wykresie nr 17 poszczególne wartości omawianego wskaźnika wg powiatów.

WYKRES 17. ŚREDNIA LICZBA BEZROBOTNYCH PRZYPADAJĄCYCH NA 1 OFERTĘ PRACY W OKRESIE I PÓŁROCZA 2014 r.

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MPiPS-01 O rynku pracy.

¹⁴ Dotyczy to głównie pracodawców działających w ramach specjalnej strefy ekonomicznej, samego miasta Mielca i terenów podmiejskich.

1	bieszczadzki	11	łańcucki	21	tarnobrzeski
2	brzozowski	12	mielecki	22	Krosno
3	dębicki	13	niżański	23	Przemyśl
4	jarosławski	14	przemyski	24	Rzeszów
5	jasielski	15	przeworski	25	Tarnobrzeg
6	kolbuszowski	16	ropczycko-sędziszowski		
7	krośnieński	17	rzeszowski		
8	leski	18	sanocki		
9	leżajski	19	stalowowolski		
10	lubaczowski	20	strzyżowski		

Analizując zgłoszone oferty pracy według klasyfikacji działalności gospodarczej należy nadmienić, iż znaczną ilość wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłosili pracodawcy w następujących sekcjach klasyfikacji działalności gospodarczej :

- handel (hurtowy, detaliczny łącznie z naprawami pojazdów samochodowych i motocykli) – 5 981 ofert pracy tj. 19 % ogółu zgłoszonych ofert (w I półroczu 2013 r. 5 411 ofert tj. ok. 17,4 %),
- przetwórstwo przemysłowe – 4 663 ofert tj. 14,8 % (w I półroczu 2013 r. 4 984 oferty tj. 16,1 %),
- administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne – 3 875 ofert pracy tj. 12,3 % ogólnej liczby zgłoszonych ofert (w I półroczu 2013 r. 4 732 oferty tj. 16,3 %),
- budownictwo – 2 681 oferty tj. 8,5 % (w I półroczu 2013 r. 2 524 oferty tj. 8,1 %).

TABELA 20. WOLNE MIEJSCA PRACY I AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ (OFERTY PRACY)
WG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

Lp.	Sekcja PKD	Wybrane sekcje klasyfikacji działalności gospodarczej	Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych przez pracodawców do PUP w okresie I półrocza 2014 r.	Liczba bezrobotnych poprzednio pracujących przypadających na 1 wolne miejsce pracy i miejsce aktywizacji zawodowej
--	1	2	3	4
1	---	Oferty pracy /razem/	31 562	3
z tego :				
2	J	Informacja i komunikacja	616	1
3	Q	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1 830	1
4	O	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	3 875	1
5	R	Działalność związana z kulturą rozrywką i rekreacją	945	2

6	N	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	2 494	2
7	K	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	662	2
8	D	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	122	2
9	M	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1 623	2
10	P	Edukacja	1 500	2
11	I	Transport i gospodarka magazynowa	1 340	2
12	H	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	1 399	3
13	E	Dostawa wody, gosp. Ściekami i odpadami oraz dział. związana z rekultywacją	258	3
14	G	Handel hurtowy i detaliczny, naprawa poj. samochodowych i motocykli	5 981	4
15	S	Pozostała działalność usługowa	1 109	5
16	C	Przetwórstwo przemysłowe	4 663	5
17	F	Budownictwo	2 681	5
18	L	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	142	5
19	B	Górnictwo i wydobywanie	37	9
20	A	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	283	11

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MPiPS-01 załącznik nr 2 bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy, poszukujący pracy oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej.

Oferty pracy zgłaszane przez pracodawców do powiatowych urzędów pracy w województwie podkarpackim adresowane były najczęściej dla bezrobotnych zarejestrowanych w następujących grupach zawodów i specjalności :

- pracownicy usług osobistych i sprzedawcy - 8 875 wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej tj. 28,1% ogólnej liczby zgłoszonych ofert pracy ¹⁵,
- robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 5 401 tj. 17,1 %,
- pracownicy biurowi – 4 487 tj. 14,2 %,
- technicy i inny średni personel – 4 005 tj. 12,7%,
- pracownicy przy pracach prostych - 3 305 tj. 10,5 %,
- specjaliści – 2 730 tj. 8,6 %,
- operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń – 2 349 tj. 7,4 %.

¹⁵ Dane dotyczą ofert pracy w zawodach obliczonych łącznie z ofertami pracy bez zawodu, które to przyjęto jako ogół ofert (wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej). Ofert pracy bez określonego zawodu zgłoszono łącznie 14 w okresie I półrocza 2012 roku, czyli 99,9% stanowiły oferty pracy w określonych zawodach i specjalnościach.

Z informacji dotyczących wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych przez pracodawców do powiatowych urzędów pracy wynika, iż w okresie I półrocza 2014 r. pracodawcy oferowali więcej możliwości podjęcia zatrudnienia pracownikom usług osobistych i sprzedawców zarówno w zawodach sprzedawców jak i w usługach osobistych. Grupami zawodów, które zawierały dość wysoką liczbę ofert pracy były także: robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy oraz pracownicy biurowi. Grupy o liczbie poniżej 3 tys. wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej to głównie specjaliści i operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń.

TABELA 21. WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ
WEDŁUG GRUP ZAWODÓW

Lp.	Grupy zawodów	kody zaw.	Oferty pracy zgłoszone w okresie:		wzrost lub spadek w stosunku do I półrocza 2013 r.
			I półrocze 2013 r.	I półrocze 2014 r.	
---	1	2	3	4	5
1	Parlamentarzyści, wyżsi urzędnicy i kierownicy	1	214	218	4
2	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni	11	9	15	6
3	Kierownicy ds. zarządzania i handlu	12	108	84	-24
4	Kierownicy ds. produkcji i usług	13	76	79	3
5	Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych	14	21	40	19
6	Specjaliści	2	2 524	2 730	206
7	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	21	487	580	93
8	Specjaliści ds. zdrowia	22	450	374	-76
9	Specjaliści nauczania i wychowania	23	550	478	-72
10	Specjaliści ds. ekonomicznych i zarządzania	24	617	809	192
11	Specjaliści ds. technologii informacyjno-komunikacyjnych	25	119	162	43
12	Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	26	301	327	26
13	Technicy i inny średni personel	3	3 974	4 005	31
14	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	31	865	786	-79
15	Średni personel ds. zdrowia	32	542	534	-8
16	Średni personel do spraw biznesu i administracji	33	1 844	1 936	92
17	Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny	34	617	619	2
18	Technicy informatycy	35	106	130	24
19	Pracownicy biurowi	4	4 553	4 487	-66
20	Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	41	2 921	2 479	-442

21	Pracownicy obsługi klienta	42	421	485	64
22	Pracownicy ds. finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	43	904	1 110	206
23	Pozostali pracownicy obsługi biura	44	307	413	106
24	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	5	9 610	8 875	-735
25	Pracownicy usług osobistych	51	4 390	4 028	-362
26	Sprzedawcy i pokrewni	52	4 585	4 322	-263
27	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	53	273	283	10
28	Pracownicy usług ochrony	54	362	242	-120
29	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	6	187	191	4
30	Rolnicy produkcji towarowej	61	122	137	15
31	Leśnicy i rybacy	62	65	54	-11
32	Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	63	0	0	0
33	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	7	4 588	5 401	813
34	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	71	1 631	1 617	-14
35	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	72	1 390	2 090	700
36	Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	73	184	142	-42
37	Elektrycy i elektronicy	74	420	557	137
38	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	75	963	995	32
39	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	8	2 102	2 349	247
40	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	81	959	896	-63
41	Monterzy	82	113	157	44
42	Kierowcy i operatorzy pojazdów	83	1 030	1 296	266
43	Pracownicy przy pracach prostych	9	3 272	3 305	33
44	Pomoce domowe i sprzątaczk	91	859	864	5
45	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie	92	45	175	130
46	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	93	1 336	1 243	-93
47	Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	94	527	548	21
48	Sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach	95	6	8	2
49	Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	96	499	467	-32
50	Siły zbrojne	0	0	0	0
51	Oficerowie sił zbrojnych	01	0	0	0
52	Podoficerowie sił zbrojnych	02	0	0	0
53	Żołnierze szeregowi	03	0	0	0
54	Bez zawodu	---	4	1	-3
55	Bezrobotni w zawodach	---	31 024	31 561	537
56	Ogółem	---	31 028	31 562	534

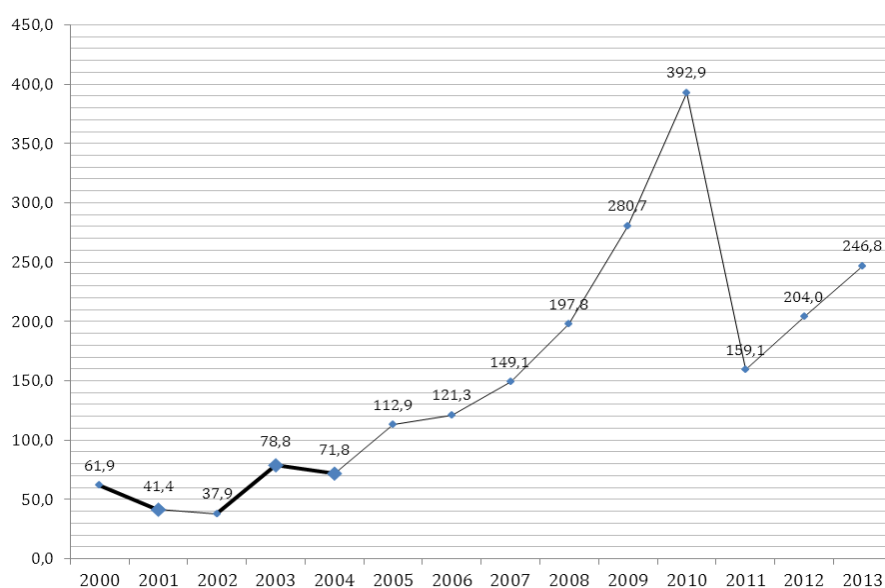
* Według sprawozdań MPiPS-01 w okresie I półrocza 2014 r. zgłoszono ogółem 31 924 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej (ofert pracy). Ilość ofert pracy wykazana w powyższym zestawieniu została pomniejszona o oferty z realizacji których zrezygnowali pracodawcy.

Źródło: Sprawozdanie statystyczne MPiPS-01 załącznik 3 Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności.

VII. Wydatki z Funduszu Pracy na programy promocji zatrudnienia

W okresie I półrocza 2014 r. przekazywane były na bieżąco środki z Funduszu Pracy na aktywne formy promocji zatrudnienia i przeciwdziałania negatywnym skutkom bezrobocia. Środki finansowe trafiały bezpośrednio w ramach struktury samorządu powiatowego na konta powiatowych urzędów pracy według ustalonego uprzednio algorytmu. Łączna kwota wydatków poniesionych w tym okresie na aktywne formy promocji zatrudnienia wyniosła w województwie /w analizowanym okresie/ 96,8 mln zł. (w okresie I półrocza 2013 r. – 94,5 mln zł.). Z tej kwoty: 34,1 mln. zł. (tj. 35,2 % ogółu wydatków na aktywne formy) przeznaczono na stypendia za okres stażu, przygotowania zawodowego w miejscu pracy i za okres nauki, 27,4 mln. zł. – 28,3 % stanowiły dotacje na podjęcie przez osoby bezrobotne działalności gospodarczej, 20,2 mln. zł. – 20,9 % obejmowały refundacje pracodawcom wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy dla osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP, 7,7 mln. zł. – 8 % wydatków kierowano na realizację prac interwencyjnych, 2,9 mln. zł. – 3 % stanowiły koszty robót publicznych, 2,4 mln. zł. – 2,5 % wydatkowano na szkolenia. Warto nadmienić, że ogółem 2 mln. zł. – 2 % środków z funduszu pracy wydatkowano ogółem na pozostałe aktywne formy promocji zatrudnienia.

WYKRES 18. WYDATKI OGÓŁEM NA AKTYWNE FORMY PROMOCJI ZATRUDNIENIA W LATACH 2000-2013

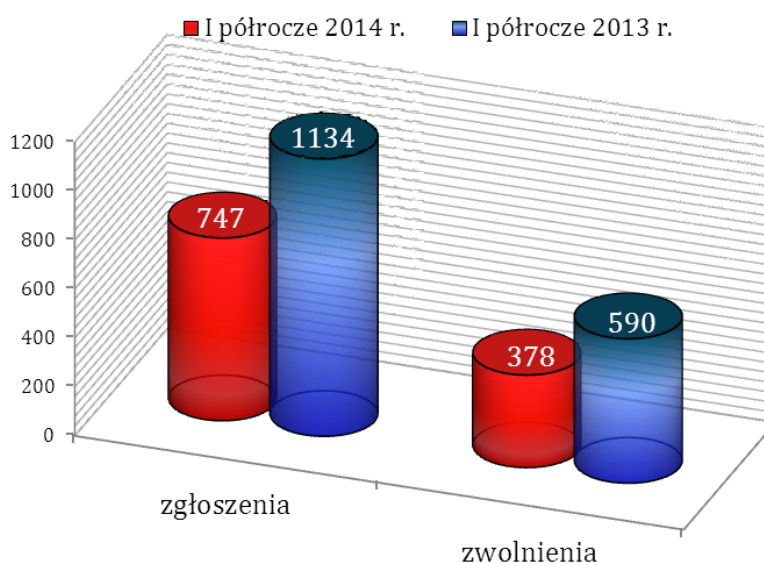
Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MPiPS-02.

VIII. Zwolnienia z przyczyn nie dotyczących pracowników

W okresie I półrocza 2014 r. wypowiedzenia umów o pracę z wcześniejszych zgłoszeń zwolnień z przyczyn nie dotyczących pracowników otrzymało łącznie 378 pracowników z 20 zakładów pracy (w tym 20 osób z 5 zakładów sektora publicznego i 358 osób z 15 zakładów sektora prywatnego). W analogicznym okresie roku poprzedniego zwolniono łącznie 590 pracowników z 35 zakładów (w tym 86 pracowników z 10 zakładów sektora publicznego i 504 pracowników z 25 zakładów sektora prywatnego).

Według stanu w końcu czerwca 2014 r. na dalsze wypowiedzenia oczekiwało jeszcze 316 pracowników z 5 zakładów (w tym 25 osób z 1 zakładu sektora publicznego i 291 osób z 4 zakładów sektora prywatnego). W czerwcu ubiegłego roku na dalsze wypowiedzenia oczekiwało odpowiednio 560 pracowników z 11 zakładów (w tym 215 osób z 3 zakładów sektora publicznego i 345 osób z 8 zakładów sektora prywatnego). W okresie I półrocza 2014 r. zwolnień pracowników dokonano w powiatach: tarnobrzeskim, rzeszowskim oraz w mieście Rzeszowie. Na niższym poziomie zwolnienia takie odnotowano również w powiatach: bieszczadzkim, jasielskim, sanockim, przeworskim, Tarnobrzegu i powiecie mieleckim. Osoby zwolnione z przyczyn zakładu pracy stanowiły 4,5 % ogółu bezrobotnych wg stanu na koniec czerwca 2014 r. (pod koniec czerwca 2013 r. – 4,21 %).

WYKRES 19. ZWOLNIENIA GRUPOWE, 30 CZERWCA 2014 r. LICZBA PRACOWNIKÓW

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MPiPS-01 o rynku pracy.

Napływ bezrobotnych do ewidencji powiatowych urzędów pracy w I półroczu 2014 r. z powodu zwolnienia z przyczyn nie dotyczących pracowników, a leżących po stronie pracodawcy zawiera poniższe zestawienie.

TABELA 22. OSOBY ZAREJESTROWANE JAKO BEZROBOTNE Z POWODU ZWOLNIENIA Z PRZYZYNY LEŻĄCYCH PO STRONIE ZAKŁADU PRACY. STAN NA 30 CZERWCA 2014 r.

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA BEZROBOTNYCH ZWOLNIONYCH Z PRZYZYNY DOTYCZĄCYCH ZAKŁADU PRACY	KOBIETY	%**	MĘŻCZYŻNI	%**
---	1	2	3	4	5	6
1	stan na 31. 12. 2013 r.	6 074	2 914	48,0	3 160	52,0
2	„napływ”	3 809	1 788	46,9	2 021	53,1
3	styczeń	785	337	42,9	448	57,1
4	luty	563	258	45,8	305	54,2
5	marzec	710	333	46,9	377	53,1
6	kwiecień	641	336	52,4	305	47,6
7	maj	507	233	46,0	274	54,0
8	czerwiec	603	291	48,3	312	51,7
9	„odpływ”	3 673	1 562	42,5	2 111	57,5
10	w tym „odpływ” z powodu podjęcia pracy	1 861	663	35,6	1 198	64,4
11	styczeń	545	273	50,1	272	49,9
12	luty	457	196	42,9	261	57,1
13	marzec	629	256	40,7	373	59,3
14	kwiecień	690	279	40,4	411	59,6
15	maj	667	277	41,5	390	58,5
16	czerwiec	685	281	41,0	404	59,0
17	stan na 30. 06. 2014 r.	6 210	3 140	50,6	3 070	49,4

** Odsetek w stosunku do ogółu osób bezrobotnych w danej kategorii statystycznej.

IX. Podsumowanie

W województwie podkarpackim w okresie I półrocza 2014 r. tj. w porównaniu ze stanem z końca 2013 roku nastąpił spadek bezrobotnych o 17 590 osób oraz stopy bezrobocia rejestrowanego o 1,7 pkt. proc. W porównaniu do stanu z końca I półrocza 2013 r. liczba bezrobotnych była niższa o 9 153 osób. Stopa bezrobocia rejestrowanego /15,6% wg stanu na 30. 06. 2013 r./ była również niższa w porównaniu pomiędzy półroczami /14,7% wg stanu na 30. 06. 2014 r./ o 0,9 pkt. procentowego.¹⁶ Specyfikę struktury bezrobocia w okresie I półrocza 2014 r. określały następujące cechy :

- Wysoki odsetek osób będących z różnych przyczyn w szczególnej sytuacji na rynku pracy /123 081/, którzy to według stanu na 30. 06. 2014 r. obejmowali 90,1 % ogółu bezrobotnych.

¹⁶ Źródło: Główny Urząd Statystyczny w Warszawie, Bank Danych Lokalnych, <http://www.stat.gov.pl>.

- Wśród bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy odnotowano :
 - osoby długotrwale bezrobotne (63,2 % ogólnej liczby zarejestrowanych),
 - bez wykształcenia średniego (51 %),
 - bez doświadczenia zawodowego (28,5 %),
 - bez kwalifikacji zawodowych (26,4 %),
 - do 25 roku życia (18,3 %),
 - powyżej 50 roku życia (20,6 %).
- Utrzymująca się przewaga osób bezrobotnych zamieszkałych na terenach wiejskich, którzy to według stanu na 30. 06. 2014 r. stanowili 62,3 % ogółu bezrobocia rejestrowanego.
- Od dłuższego czasu odnotowujemy odsetek bezrobotnych kobiet na poziomie powyżej 50% ogółu bezrobotnych, który z reguły stanowił ponad ½ rejestrów (na dzień 30 czerwca 2014 r. – 50,5 %).
- W grupie bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy rozkład w podziale na płeć to 51,3 % kobiet i 48,7 % mężczyzn. W grupie bezrobotnych kobiet 91,5 % stanowiły bezrobotne kobiety w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Odpowiedni udział dla mężczyzn wynosił 88,6 %. ¹⁷
- Kobiety obejmowały 47,8 % osób bezrobotnych w wieku do 25 roku życia (I półrocze 2013 r. – 48,2 %). Bezrobotne kobiety częściej niż mężczyźni posiadały wyższy poziom wykształcenia (17,8 % do 8,2 %) lub wykształcenie policealne i średnie zawodowe (29 % do 21,4%), a także średnie ogólnokształcące (13,6 % do 7,7 %). Mężczyźni natomiast znacznie częściej legitymowali się wykształceniem zasadniczym zawodowym (35,7 % do 24,3 %) oraz gimnazjalnym lub niższym (27 % do 15,3 %).
- Analizując rozkład poziomu wykształcenia w grupie bezrobotnych kobiet największy odsetek to wykształcenie policealne i średnie zawodowe (29 %). Drugą grupę stanowiły kobiety z wykształceniem zasadniczym zawodowym (24,3 %) następnie z wyższym (17,8 %) oraz gimnazjalnym i poniżej (15,3 %). Najmniej bezrobotnych kobiet posiadało wykształcenie średnie ogólnokształcące (13,6 %).

¹⁷ Odpowiednie odsetki zaokrąglono. Udziały wg płci obliczono do ogólnego poziomu bezrobocia dla danej grupy.

- Na koniec czerwca br. kobiety stanowiły mniejszość bezrobotnych nieposiadających wykształcenia średniego tj. 39,1 % /27 291 do 69 735 ogółem/ i pomimo tego faktu przeważały w ogóle osób długotrwale bezrobotnych (53,7 % ogółu długotrwale bezrobotnych),
- Pomimo częstego posiadania przez bezrobotne kobiety wyższego poziomu wykształcenia i mniejszego udziału procentowego (39,1 %) wśród bezrobotnych nieposiadających wykształcenia średniego, stanowiły ponad ½ długotrwale bezrobotnych (53,7 % tej kategorii osób bezrobotnych).
- Na znacznym poziomie utrzymuje się udział osób młodych w strukturze bezrobotnych – 31 % to osoby w wieku największej aktywności zawodowej tj. od 25 do 34 lat, a 21,2 % w wieku od 35 do 44 lat. Osoby bezrobotne w wieku 18-24 lat obejmowały 18,3 % bezrobotnych, a w wieku 18-34 lat stanowiły 49,3 % ogólnej liczby zarejestrowanych w PUP wg stanu na koniec czerwca 2014 roku. Osoby bezrobotne w wieku tzw. mobilnym 18-44 obejmowały 70,5 % ogółu bezrobotnych.
- Nadal odnotowujemy wysoki odsetek liczby bezrobotnych o niskim poziomie wykształcenia tj. wykształcenie gimnazjalne lub niższe – 21,1 % ogółu zarejestrowanych, co stanowi prawie ¼ ogółu osób bezrobotnych. Osoby z omawianym wykształceniem nie znajdują zatrudnienia lub gdy je uzyskują rzadko umowa o pracę ma charakter trwałego stosunku pracy. Osoby te często podejmują wykonywanie prostych czynności zawodowych w zawodach zaliczanych do grupy prac prostych i sezonowych. Potwierdza to potrzebę realizacji różnorodnych szkoleń, których przebieg zakończony jest nabyciem konkretnych umiejętności praktycznych potwierdzonych certyfikatem uznanym zarówno na rynku pracy w kraju jak i w ramach unii europejskiej.
- Znaczna grupa bezrobotnych posiadała krótki staż pracy tj. 21,7 % z nich w ogóle dotychczas nie pracowało, 16,8 % posiadało staż pracy do 1 roku, a 22,2 % staż pracy 1–5 lat. Ten stan wzmacnia dodatkowo trudności w uzyskaniu oferty pracy, ponieważ pracodawcy już na samym początku preferują takich kandydatów, którzy posiadają doświadczenie zawodowe oraz umiejętności potrzebne do wykonania powierzonych prac szybko i prawidłowo.

W okresie I półrocza 2014 r. na wojewódzkim rynku pracy odnotowano również:

- Większą liczbę wyrejestrowanych z ewidencji urzędów pracy /z różnych powodów/ osób bezrobotnych (88 752) niż nowo zarejestrowanych (71 162). „Odpływ” bezrobotnych odnotowany w rejestrach powiatowych urzędów pracy w województwie podkarpackim był w analizowanym półroczu na wyższym poziomie jak w I półroczu 2013 r. Napływ ukształtował się na niższym poziomie jak w okresie początkowych sześciu miesięcy 2013 r.
- W okresie od stycznia do czerwca 2014 r. z powodu podjęcia pracy wyłączono większą ilość bezrobotnych z ewidencji PUP /40 697/ niż w analogicznym okresie 2013 roku /40 296 osób/.
- Analizowane ramy chronologiczne niniejszego opracowania związane są również z nominalnie większą o 448 liczbą podjęć pracy niesubsydiowanej tj. bez udziału środków państwowych, co dotyczyło 34 907 osób bezrobotnych (39,3% tzw. „napływu”). W I półroczu 2013 r. liczba ta wynosiła 34 459 bezrobotnych (39,8 % „napływu”).
- Odnotowano wzrost o 811 ofert w porównaniu do analogicznego okresu 2013 r. ilości wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych do powiatowych urzędów pracy. W I półroczu br. pracodawcy zgłosili 31 924 oferty pracy (wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej). W analogicznym okresie 2013 r. pracodawcy zgłosili do powiatowych urzędów pracy 31 113 ofert pracy.
- Nastąpił spadek o 2,2 pkt. proc. udziału ofert pracy subsydiowanej z 52,7 % odnotowanego w I półroczu 2013 r. do 50,5 % odnotowanego w okresie I półrocza 2014 roku,
- Utrzymujący się na wysokim poziomie napływ do ewidencji osób rejestrujących się od 1990 r. po raz kolejny, czyli już uprzednio będących bezrobotnymi – 82,4 % nowych rejestracji w okresie I półrocza 2014. W analogicznym okresie pierwszych sześciu miesięcy 2013 r. odsetek ten obejmował 81,3 % „napływu”.
- Większość nowo zarejestrowanych osób bezrobotnych po okresie ponownego zatrudnienia, często subsydiowanego ze środków publicznych nie znajduje możliwości dalszego przedłużenia uzyskanego zatrudnienia i powraca do ewidencji osób bezrobotnych, co jest zjawiskiem niekorzystnym dla

minimalizacji negatywnych skutków bezrobocia i rozwoju poziomu zatrudnienia w województwie.

- Nieznaczny i o tendencji spadkowej udział wśród bezrobotnych osób uprawnionych do pobierania zasiłku tj. 11,2 % na koniec czerwca 2014 r. do 13,9 % na koniec czerwca 2013 roku, co warunkowało również trudną sytuację finansową oraz poziom ubóstwa w tej grupie. Osoby te często w dłuższym czasie dezaktywacji zawodowej pozostają bez możliwości ponownego zatrudnienia.
- Spadek w porównaniu z I półroczem 2013 roku ilości osób zgłoszonych do zwolnienia oraz zwolnionych z zakładów pracy z przyczyn leżących po stronie zakładu pracy, a nie dotyczących pracowników. W I półroczu br. zwolniono z tego powodu 378 pracowników, a w analogicznym okresie roku ubiegłego 590 osób.
- Nieznaczny wzrost liczby osób zwolnionych z przyczyn nie dotyczących pracowników w powiatowych urzędach pracy. Porównując stan na koniec czerwca 2014 r. /4,5 %/ ze stanem na koniec czerwca 2013 r. /4,2 %/ odsetek ten wzrósł 0,3 %.

Powyższe zmiany w znacznym stopniu wpływały na jakość rynku pracy w województwie. Podkreślić należy, że skuteczność form promocji zatrudnienia i przeciwdziałania bezrobociu warunkują procesy rozwoju gospodarki. Znaczący wpływ na ograniczenie poziomu bezrobocia ma również aktywność partnerów działających na rynku pracy (organizacje pozarządowe, agencje zatrudnienia itp.). Stąd też istotnym jest kontynuowanie dotychczasowych rozwiązań, jak również podejmowanie nowych działań przy udziale wielu organizacji pożytku publicznego funkcjonujących na rynku. Ze zjawiskiem bezrobocia długotrwałego jest powiązanych wiele niekorzystnych procesów dezintegracji społecznej takich jak fazy dezaktywacji zawodowej, bierność na rynku pracy oraz wykluczenie społeczne określonych grup ludności, będących w wieku produkcyjnym i charakteryzujących się wysoką aktywnością zawodową, pozostających niejednokrotnie z innych względów w trudnej sytuacji na rynku pracy, bez możliwości ponownego zatrudnienia.

Warto nadmienić także o następującym procesie wspierania rozwoju małych i średnich firm przy realizacji procesów modernizacji obszarów podmiejskich i terenów rolniczych. W ramach inicjatyw regionalnych następuje proces pozyskiwania środków pochodzących z Europejskiego Funduszu Społecznego, które warunkują rozwój regionalny. Dzięki temu wiele programów promocji zatrudnienia i przeciwdziałania negatywnym skutkom bezrobocia udało się zrealizować.

Opracowanie :
P. Kocaj
Starszy Inspektor
Wydział Informacji Statystycznej i Analiz
Wojewódzki Urząd Pracy w Rzeszowie

ANEKS STATYSTYCZNY